

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA PLAĆANJA U POLJOPRIVREDI,
RIBARSTVU I RURALNOM RAZVOJU

10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 269d
Telefon: 60 02 700, Telefax: 60 02 851

IPARD VODIČ ZA KORISNIKE ZA MJERU 103

**”ULAGANJA U PRERADU I TRŽENJE
POLJOPRIVREDNIH I RIBLJIH PROIZVODA U
SVRHU RESTRUKTURIRANJA TIH AKTIVNOSTI
I DOSTIZANJA STANDARDA ZAJEDNICE“**

Odobrila:

Anica Lucević
Ravnateljica Agencije za plaćanja
u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom
razvoju

U Zagrebu, siječanj 2011.

SADRŽAJ	STRANICA
1. UVOD.....	4
2. SVRHA I CILJEVI IPARD PROGRAMA U REPUBLICI HRVATSKOJ.....	5
2.1 Opći ciljevi IPARD programa.....	5
2.2 Specifični ciljevi Mjere 103 „Ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice“ ...	5
3. RAZINA POTPORE U MJERI 103.....	6
4. LISTA PRIHVATLJIVIH IZDATAKA U MJERI 103.....	6
4.1 Lista prihvatljivih izdataka po pojedinim sektorima ulaganja.....	7
4.2 Lista dozvoljenih radova u izgradnji/rekonstrukciji.....	11
5. PRIHVATLJIVA ULAGANJA I KRITERIJI ZA DODJELU SREDSTAVA.....	12
5.1 Opći kriteriji prihvatljivosti definirani IPARD programom.....	12
5.2 Specifični kriteriji prihvatljivosti po pojedinim sektorima ulaganja.....	13
6. POSTUPAK DOBIVANJA SREDSTAVA.....	16
6.1 Prijava na IPARD natječaj i dokumentacija potrebna za prijavu.....	16
6.2 Obrada prijave i rangiranje.....	19
6.3 Ugovaranje.....	20
6.4 Provedba ulaganja.....	20
6.5 Isplata sredstava i potrebna dokumentacija za podnošenje Zahtjeva za isplatu.....	21
6.6 Kontrola na terenu.....	22
6.6.1 Dokumenti potrebni za kontrolu na terenu.....	23
7. PRAVA I OBVEZE KORISNIKA.....	24
7.1 Zadovoljavanje minimalnih standarda vezano uz zaštitu okoliša, javno zdravstvo, dobrobit životinja, zdravlje životinja, zaštitu bilja i sigurnost na radu.....	24
7.2 Upravljanje dokumentacijom.....	25
7.3 Promjene ulaganja.....	25
7.4 Promjena prirode vlasništva nad predmetom ulaganja.....	26
7.5 Označavanje ulaganja unutar IPARD programa.....	26
7.5.1 Ulaganja u izgradnju trajnih građevina.....	27
7.5.2 Ulaganja u rekonstrukciju.....	27
7.5.3 Ulaganja u nabavku opreme.....	27
7.6 Korištenje drugih izvora financiranja.....	28
7.7 Sudjelovanje u informativnim upitnicima.....	28
7.8 Dodatne informacije i dokumentacija.....	28
7.9 Prava korisnika.....	29
8. POVRAT SREDSTAVA.....	29
8.1 Crna lista.....	31
9. ZAKLJUČAK.....	31
10. KONTAKT I KORESPONDENCIJA.....	32

KORIŠTENE SKRAĆENICE:

APPRRRR	- Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
EK	- Europska komisija
EU	- Europska unija
IA	- IPARD Agencija
IPA	- Instrument pretpristupne pomoći
MPRRR	- Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja
MZOPUG	- Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva
MZSS	- Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
NN	- Narodne novine
PDV	- Porez na dodanu vrijednost
RH	- Republika Hrvatska
SAPARD	- Poseban pretpristupni program za poljoprivredu i ruralni razvoj
UD	- Upravna direkcija
URR	- Uprava za ruralni razvoj

1. UVOD

Republici Hrvatskoj je 18. lipnja 2004. službeno dodijeljen status države kandidatkinje za članstvo u Europskoj Uniji. Time je Hrvatska napravila jedan od velikih koraka u procesu realizacije strateškog cilja, stjecanja punopravnog članstva u EU. Sa statusom države kandidatkinje za članstvo u EU, Hrvatskoj su se otvorile nove mogućnosti, a time i nove obveze, između ostalog, mogućnost korištenja pretprijetupnih fondova kao pomoći u procesu prilagodbe.

Hrvatska je započela s korištenjem posebnog pretprijetupnog programa za poljoprivredu i ruralni razvoj (SAPARD program), nakon što je 29. rujna 2006. Odlukom Europske komisije o prijenosu ovlasti akreditirana SAPARD Agencija koja ga provodi. SAPARD program se u Hrvatskoj provodio do kraja 2009. godine, nakon čega ga je zamijenio IPARD program.

IPARD je sastavni dio Instrumenta pretprijetupne pomoći (IPA), njegova 5. komponenta - ruralni razvoj, a predstavlja strategiju koja se bavi specifičnim nedostacima u ruralnim područjima Hrvatske prepoznatim u analizi poljoprivrednog i ruralnog sektora. Funkciju Upravne direkcije IPARD programa za Republiku Hrvatsku obavlja Uprava za ruralni razvoj (u daljnjem tekstu: URR) Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (u daljnjem tekstu: MPRRR), dok je za operativnu provedbu IPARD programa zadužena Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: APPRRR) u funkciji IPARD Agencije. Financijska sredstva iz IPARD programa osigurana su na osnovi sedmogodišnjeg proračunskog plana EU, za razdoblje od 2007. do 2013. godine.

Kompletan dokument hrvatskog IPARD programa "IPARD PROGRAM 2007.-2013. PLAN ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ" nalazi se na službenoj internetskoj stranici Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (www.mps.hr) i Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (www.apprrr.hr).

Glavni zakonodavni dokument o provedbi Mjere 103 IPARD programa u Hrvatskoj koji definira kako se ova Mjera provodi, propisujući prava, obveze i propise koji su pravno obvezujući za korisnike i provedbenu strukturu IPARD-a (IPARD agencija) je "**Pravilnik o provedbi Mjera 101 i 103 IPARD programa**" (u daljnjem tekstu: Pravilnik), koji se također nalazi na službenoj internetskoj stranici Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (www.mps.hr) i Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (www.apprrr.hr).

U ovom Vodiču za korisnike objašnjeni su ciljevi i namjena programa, način korištenja sredstava, korisnici programa, uvjeti za dobivanje sredstava, financiranje projekata, izvještavanje, kontrola, postupci i potrebna dokumentacija za provedbu **Mjere 103 "Ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice"**.

2. SVRHA I CILJEVI IPARD PROGRAMA U REPUBLICI HRVATSKOJ

2.1 Opći ciljevi IPARD programa

Prioritetni cilj IPARD programa je doprinos održivom i socijalno skladnom procesu ruralnog razvoja u skladu s međunarodnom ekološkom praksom kroz razvijanje ruralne ekonomije, povećanje prihoda i omogućavanje i osiguravanje mogućnosti zapošljavanja u ruralnim područjima u svrhu uravnoteženja nejednakosti između pojedinih regija i u usporedbi s urbanim područjima, kao i razvoj osnovne ruralne infrastrukture, također i u ratom pogođenim područjima. Program IPARD će se provoditi kroz 3 prioritetna područja usmjerena na diversifikaciju ekonomskih aktivnosti, razvoj malog i srednjeg poduzetništva te posebnu skrb za zaštitu okoliša. Za svako prioritetno područje definiran je po jedan specifični cilj koji će se ostvarivati putem odgovarajućih mjera.

Tablica 1. Prioriteti, ciljevi i mjere IPARD programa u Republici Hrvatskoj

PRIORITET	SPECIFIČNI CILJ	MJERA
1. Pобољшanje tržišne učinkovitosti i provedbe standarda Zajednice	Jačanje i poboljšanje poljoprivredne proizvodnje i tržišnog kapaciteta	101 Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda Zajednice
		103 Ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice
2. Pripreme radnje za provedbu poljoprivredno-okolišnih mjera i lokalnih strategija ruralnog razvoja	Jačanje i poboljšanje kapaciteta provedbe obveznog pilot projekta u poljoprivrednom okolišu i pristup temeljen na LEADER pristupu	201 Radnje za poboljšanje okoliša i krajolika
		202 Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvoja
3. Razvoj ruralne ekonomije	Stvaranje boljih životnih uvjeta u ruralnim područjima poboljšanjem ruralne infrastrukture i promicanjem poslovnih aktivnosti	301 Poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture
		302 Diversifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti

2.2 Specifični ciljevi Mjere 103 "Ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice"

Mjera 103 "Ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanje standarda Zajednice" predstavlja doprinos pripremi RH za pristup Europskoj Uniji, a uključuje sljedeće ciljeve:

- Prilagodbu poljoprivrednih i ribljih objekata za preradu da se udovolji minimum EU standarda koji se odnose na higijenu, javno zdravstvo, dobrobit životinja, sigurnost na radu i ekološke uvjete,
- Poboljšanje upravljanja životinjskim otpadom kroz ulaganje u centre za sakupljanje nusproizvoda životinjskog podrijetla,
- Unapređenje marketinških kanala za primarne proizvođače u sektoru poljoprivrede i ribarstva poboljšanim pristupom objektima prerade,
- Unapređenje sveukupnog učinka prerade i prodaje primarnih poljoprivrednih i ribarskih proizvoda,
- Pojednostavljivanje natjecanja na domaćem tržištu primjenom novih tehnologija i inovacija,
- Otvaranje novih mogućnosti na tržištu za poljoprivredne proizvode, stavljajući naglasak na usklađivanje sa standardima Zajednice.

3. RAZINA POTPORE U MJERI 103

Sredstva potpore iz IPARD programa osiguravaju se iz proračuna Europske unije (EU) i Republike Hrvatske (RH), od čega EU sudjeluje sa 75% udjela, a RH s 25%.

Po jednoj prijavi podnositelj prijave može tražiti potporu za prihvatljive izdatke koji nisu manji od 33.800 eura (250.000 HRK¹), odnosno za ulaganja koje se odnose na sektor vinarstva u iznosu ne manjem od 13.500 eura (100.000 HRK)

Korisnik u okviru vremenskog perioda trajanja IPARD-a i u okviru Mjere 103, može tražiti potporu, bez obzira na ukupnu vrijednost investicije, za prihvatljive izdatke koji ne prelaze 3.000.000 EUR (21.900.000,00 HRK), osim u sektoru maslinovog ulja gdje prihvatljivi izdaci ne mogu prelaziti 500.000 EUR (3.650.000,00 HRK).

Intenzitet potpore iskazan kao udio javne potpore u prihvatljivim izdacima investicije iznosi do 50%.

Dozvoljeno je maksimalno pet prihvatljivih ulaganja po korisniku tijekom trajanja IPARD-a. Prijava za sljedeće ulaganje može se podnijeti tek nakon izvršenog konačnog plaćanja prethodne.

Plaćanje za izvršeno ulaganje bit će jednoobročno, sukladno IPARD Ugovoru koji korisnik potpisuje s Agencijom za plaćanja.

4. LISTA PRIHVATLJIVIH IZDATAKA U MJERI 103

Izdaci koji su prihvatljivi za financiranje u Mjeri 103 IPARD programa odnose se na:

- izgradnju ili poboljšanje nepokretne imovine,
- kupnju nove mehanizacije i opreme (uključujući i računalni softver do tržišne vrijednosti imovine),
- opće izdatke poput naknada za arhitekta, inženjere i druge savjetodavne naknade, studije izvedivosti, kupnju prava na patente i licence do gornje granice od 12% izdataka navedenih u dvije gornje stavke, od kojih su troškovi poslovnog planova

¹ Svi iznosi izraženi u hrvatskim kunama (HRK) su indikativni.

prihvatljivi u iznosu do 3%, ali ne većem od 5.000 EUR, (izvršiti obračun u kunama prema mjesečnom tečaju Europske komisije (ECB) iskazano na šest (6) decimala u mjesecu u kojem je podnesena prijava). Internetska adresa na kojoj se može dobiti uvid u navedeni tečaj je: <http://ec.europa.eu/budget/infoureuro/>.

Vrijednost prihvatljivih izdataka utvrđuje se bez PDV-a.

Liste prikazane u donjim tablicama (pod-poglavlja 4.1 i 4.2) određuju prihvatljive izdatke koji će se uzeti u obzir kod odobrenja projekta i provjere Zahtjeva za isplatu za Mjeru 103.

Tablica u pod-poglavlju 4.2 određuje grupe prihvatljivih radova u izgradnji/rekonstrukciji.

Općenito, prihvatljivi izdaci odnose se na sljedeće stavke:

A) Izgradnja/rekonstrukcija – uključuje:

- Izdatke nabave gotovih dijelova i komponenti (troškove kupnje i transporta) i njihovu instalaciju;
- Izdatke izvođenja radova (materijal, transport i radove).

B) Oprema – uključuje:

- Izdatke kupnje, transporta i instalacije.

4.1 Lista prihvatljivih izdataka po pojedinim sektorima ulaganja

Kod izdatka	Naziv prihvatljivog izdatka
(103.1)	SEKTOR MLIJEKA I MLJEKARSTVA
(103.1.1)	Izgradnja
103.1.1.1	Izgradnja ili rekonstrukcija objekata za preradu mlijeka i proizvodnju mliječnih proizvoda (prostori za: prihvata sirovina, toplinsku obradu (pasterizaciju/sterilizaciju/UHT); hlađenje, punjenje/pakiranje i uskladištenje gotovih proizvoda; pakiranje i otpremu; sanitaciju opreme (CIP i sl.) i uskladištenje opreme i sredstava za sanitaciju ; uskladištenje nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi (zatvorene posude – kontejneri); laboratorij, uključujući garderobe i sanitarne čvorove; skladištenje materijala za pakiranje i aditiva; prostorije ili natkriveni prostori za čišćenje i dezinfekciju prijevoznih sredstava, unutarnje mreže putova), prostora za instalaciju opreme za ventilaciju i klimatizaciju, popratnih energetskih objekata, izgradnja i/ili rekonstrukcija vodovodne, plinske, električne i kanalizacijske mreže, uključujući postrojenja za obradu otpadnih voda i sprječavanje onečišćenja zraka.
(103.1.2)	Oprema
103.1.2.1	Oprema za prihvata i čuvanje (hlađenje) mlijeka do isporuke, s odgovarajućim mjernim uređajem za temperaturu
103.1.2.2	Specijalna vozila za transport sirovog mlijeka s odgovarajućom opremom (mjerni uređaji i uređaji za uzorkovanje)
103.1.2.3	Oprema za uzorkovanje, prihvata, preradu, punjenje i pakiranje mlijeka i mliječnih proizvoda
103.1.2.4	Oprema za čišćenje i pripremu ambalažnog materijala, alata, uređaja i strojeva, uključujući i CIP
103.1.2.5	Oprema za manipulaciju i skladištenje mlijeka i mliječnih proizvoda
103.1.2.6	Računalna oprema za nadzor i vođenje proizvodnog i skladišnog procesa (s montažom i programima)
103.1.2.7	Laboratorijska oprema (ne uključuje namještaj i stakleni pribor) za internu uporabu, dio prerađivačkog pogona, sastavni dio projekta
103.1.2.8	Oprema za zbrinjavanje i transport primarne, sekundarne i tercijarne ambalaže i otpada,

103.1.2.9	Oprema za pripremu (uključujući kemijsku), akumulaciju i razvođenje tople i hladne (ledene) vode
103.1.2.10	Oprema za hlađenje i zamrzavanje, uključujući opremu za klimatizaciju prostorija (hlađenje/grijanje, sušenje/vlaženje zraka)
103.1.2.11	Oprema za dezinfekciju ruku, odjeće i obuće
103.1.2.12	Oprema za fizikalnu, kemijsku i biološku obradu otpadnih voda, oprema za sprečavanje onečišćenja zraka i rekuperaciju otapala
(103.2)	SEKTOR MESA
(103.2.1)	Izgradnja
103.2.1.1	Izgradnja ili rekonstrukcija klaonica i rasjekaonica (prostori za: prihvati i privremeni smještaj životinja za klanje; obori za smještaj bolesnih ili na oboljenje sumnjivih ili ozlijeđenih životinja; prostori za sputavanje, omamljivanje i klanje životinja, prostorije za obavljanje proizvodnog procesa; prostorije za evisceraciju i daljnju obradu, uključujući dodavanje začina cijelim trupovima peradi; prostorije za rasijecanje i otkošavanje mesa, prostorija za pražnjenje i čišćenje želudaca i crijeva; prostorija za hladno skladištenje zadržanog mesa; prostora za skladištenje mesa koje je proglašeno neprikladnim za prehranu ljudi; prostorija za hlađenje mesa; prostorija za rasijecanje i pakiranje mesa; prostora za pakiranje jestivih nusproizvoda, prostora za otpremu mesa; prostora s odgovarajućom opremom za čišćenje, pranje i dezinfekciju sredstava za prijevoz životinja; prostora koji se upotrebljavaju isključivo za klanje bolesnih, na oboljenje sumnjivih životinja ili bolesnih životinja; prostori za skladištenje gnoja ili sadržaja probavnog trakta; prostorija za potrebe veterinarske službe te unutarnja mreža putova, prostora za odvojeno skladištenje zapakiranog i nezapakiranog mesa, hladnjača, prostorija za uskladištenje nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi, garderobne prostore i sanitarne čvorove, prostora za instalaciju opreme za ventilaciju i klimatizaciju, popratnih energetske objekata, izgradnja i/ili rekonstrukcija vodovodne, plinske, električne i kanalizacijske mreže, uključujući građevine za obradu otpadnih voda i sprječavanje onečišćenja zraka.
103.2.1.2	Izgradnja i/ili rekonstrukcija centara za skupljanje nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi i otpada s unutarnjom mrežom putova prostora za instalaciju opreme za ventilaciju i klimatizaciju, popratnih energetske objekata, izgradnja i/ili rekonstrukcija vodovodne, plinske, električne i kanalizacijske mreže, uključujući građevine za obradu otpadnih voda i sprječavanje onečišćenja zraka.
103.2.1.3	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata/prostorija za proizvodnju mljevenog mesa, mesnih pripravaka, strojno otkošenog mesa, preradu mesa; prostorije/prostori za prihvat, čuvanje i/ili rasijecanje mesa, proizvodne prostorije uključujući prostorije s posebnim mikroklimatskim uvjetima za potrebe proizvodnje; prostori za pakiranje; prostori za skladištenje gotovih proizvoda; prostori za skladištenje začina i drugih dodataka i sredstava potrebnih u proizvodnji, prostori za skladištenje ambalaže; prostori za odvojeno skladištenje pribora, opreme i sredstava za čišćenje, pranje i dezinfekciju; prostori za odvojeno prikupljanje i čuvanje nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi, garderobni prostori i sanitarne čvorove, prostora za instalaciju opreme za ventilaciju i klimatizaciju, popratnih energetske objekata, izgradnja i/ili rekonstrukcija vodovodne, plinske, električne i kanalizacijske mreže, uključujući građevine za obradu otpadnih voda i sprječavanje onečišćenja zraka.
103.2.1.4	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za skladištenje hrane životinjskog podrijetla u uvjetima kontrolirane temperature i/ili prepakiranje hrane životinjskog podrijetla; prostori za prijem i čuvanje hrane, prostori za pakiranje, prostori za skladištenje sredstava za pakiranje, prostori za skladištenje pribora, opreme i sredstava za čišćenje, pranje i dezinfekciju, prostori za odvojeno skladištenje nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi; prostori za otpremu proizvoda; garderobni prostori, sanitarni čvorovi, prostora za instalaciju opreme za ventilaciju i klimatizaciju, popratnih energetske objekata, izgradnja i/ili rekonstrukcija vodovodne, plinske, električne i kanalizacijske mreže, uključujući građevine za obradu otpadnih voda i sprječavanje onečišćenja zraka.
103.2.1.5	Izgradnja natkrivenog prostora za istovar životinja
103.2.1.6	Izgradnja prostora za čišćenje, pranje i dezinfekciju vozila za prijevoz živih životinja
(103.2.2)	Oprema
103.2.2.1	Oprema za istovar životinja i istovarna rampa
103.2.2.2	Oprema za prihvat, privremeni smještaj, hranidbu i napajanje životinja u depou, čišćenje, pranje i dezinfekciju depoa

103.2.2.3	Oprema za prijevoz živih životinja unutar klaonice (peradi i drugih životinja u slučaju ozljede ili bolesti)
103.2.2.4	Oprema za pomoć pri usmjeravanju životinja tijekom njihovog premještanja u klaonici
103.2.2.5	Oprema za sputavanje, omamljivanje i iskrvarenje životinja
103.2.2.6	Oprema za prihvata sirovina
103.2.2.7	Sustav (konstrukcije, uređaji) za transport trupova i dijelova trupa
103.2.2.8	Oprema za klaoničku obradu trupova nakon iskrvarenja
103.2.2.9	Uređaji za mjerenje udjela mišićnog tkiva u trupovima
103.2.2.10	Oprema za sakupljanje, prihvata, čuvanje (hladno skladištenje), uklanjanje i prerada nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi i klaoničkog otpada
103.2.2.11	Oprema za centre za skupljanje otpada životinjskog podrijetla
103.2.2.12	Oprema za obradu i pakiranje jestivih nusproizvoda
103.2.2.13	Oprema za pražnjenje i čišćenje želudaca, mjehura i crijeva
103.2.2.14	Oprema za rasijecanje, preradu, pakiranje i označavanje
103.2.2.15	Uređaji za hlađenje pilećih trupova (hlađenje u struji zraka ili „spin chilleri“)
103.2.2.16	Oprema za obradu i skladištenje masnoća
103.2.2.17	Oprema za hlađenje i/ili zamrzavanje sirovine i gotovih proizvoda, uključujući i mjerne uređaje
103.2.2.18	Oprema za proizvodnju mljevenog mesa, mesnih pripravaka, strojno otkoštenog mesa i proizvoda od mesa
103.2.2.19	Oprema za prihvata, rukovanje, skladištenje i otpremu gotovih proizvoda s odgovarajućim mjernim uređajima
103.2.2.20	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju vozila i kaveza
103.2.2.21	Oprema za interne veterinarske preglede (vlasništvo pogona, sastavni dio projekta)
103.2.2.22	Laboratorijska oprema isključujući namještaj i stakleni pribor (sastavni dio projekta)
103.2.2.23	Oprema za nadzor, mjerenje i vođenje proizvodnog i skladišnog procesa, uključujući računalnu opremu (s montažom i programima)
103.2.2.24	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju (sterilizaciju) objekata, opreme, alata, uređaja i strojeva, garderoba i sanitarnih čvorova s odgovarajućim mjernim uređajima
103.2.2.25	Oprema za detekciju metala i/ili drugih fizikalnih opasnosti
103.2.2.26	Oprema za osiguravanje posebnih mikroklimatskih uvjeta u proizvodnim i/ili skladišnim prostorijama (uključujući opremu za klimatizaciju prostorija - hlađenje/grijanje, sušenje/vlaženje zraka)
103.2.2.27	Oprema za pranje i higijensko sušenje ruku u pogonu i sanitarnim čvorovima (uključujući i tuševe), oprema za garderobne prostorije, te oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju odjeće i obuće
103.2.2.28	Oprema za fizikalnu, kemijsku i biološku obradu otpadnih voda, oprema za sprečavanje onečišćenja zraka i rekuperaciju otapala
(103.3)	SEKTOR RIBARSTVA
(103.3.1)	Izgradnja
103.3.1.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija pogona za preradu riba, rakova, mekušaca i drugih vodenih beskralješnjaka, prostora za instalaciju opreme za ventilaciju i klimatizaciju, pogone za hlađenje, skladištenje, pakiranje i otpremu proizvoda ribarstva, skladištenje materijala za pakiranje, prostori za skladištenje nusproizvoda koji nisu za prehranu ljudi, laboratorij, garderobni i sanitarni prostori, prostorije ili natkriveni prostori za čišćenje i dezinfekciju prijevoznih sredstava te unutarnje mreže putova, popratnih energetskih objekata, izgradnja i/ili rekonstrukcija vodovodne, plinske, električne i kanalizacijske mreže, uključujući postrojenja za obradu otpadnih voda i sprječavanje onečišćenja zraka.
103.3.1.2	Izgradnja i/ili rekonstrukcija distributivnih centara/centara za pročišćavanje živih školjkaša s pogonima za tretiranje vode koja se koristi u postupku pročišćavanja živih školjkaša te otpadnih voda, prostora za instalaciju opreme za ventilaciju i klimatizaciju, pogone za uskladištenje, pakiranje i otpremu živih školjkaša, skladištenje materijala za pakiranje, prostore za skladištenje nusproizvoda koji nisu za prehranu ljudi, laboratorij, garderobni i sanitarni prostori, prostorije ili natkriveni prostori za čišćenje i dezinfekciju prijevoznih sredstava, te unutarnje mreže putova, popratnih energetskih objekata, izgradnja i/ili rekonstrukcija vodovodne, plinske, električne i kanalizacijske mreže, uključujući postrojenja za obradu otpadnih voda i sprječavanje onečišćenja zraka.
(103.3.2)	Oprema
103.3.2.1	Oprema za prihvata primarne sirovine

103.3.2.2	Oprema za pripremu i čuvanje leda
103.3.2.3	Oprema za preradu (rezanje, čišćenje, strojno odvajanje mesa, konfekcioniranje, soljenje, mariniranje, salamurenje i sl. te pakiranje)
103.3.2.4	Oprema za konzerviranje (punjenje, toplinsku obradu i dimljenje)
103.3.2.5	Oprema za pripremu proizvoda kojima se dodaju druge namirnice, aditivi i začini
103.3.2.6	Oprema za pranje i dezinfekciju
103.3.2.7	Računalna oprema za nadzor i vođenje proizvodnog i skladišnog procesa (s montažom i programima)
103.3.2.8	Oprema za rukovanje, skladištenje i otpremu gotovih proizvoda
103.3.2.9	Oprema za uklanjanje otpada životinjskog podrijetla
103.3.2.10	Oprema za interne veterinarske preglede (vlasništvo pogona, sastavni dio projekta)
103.3.2.11	Laboratorijska oprema isključujući namještaj i stakleni pribor (sastavni dio projekta)
103.3.2.12	Spremnik za vodu za centre za pročišćavanje školjaka
103.3.2.13	Recirkulacijska pumpa za centre za pročišćavanje živih školjaka
103.3.2.14	Mehanički filter za centre za pročišćavanje živih školjaka
103.3.2.15	Oprema za kondicioniranje vode (UV i dr.) za centre za pročišćavanje živih školjaka
103.3.2.16	Izmjenjivač topline, ili rashlađivač za centre za pročišćavanje živih školjaka
103.3.2.17	Plastični bazeni sa opremom (cjevovodi, ventili i slično) za centre za pročišćavanje živih školjaka
103.3.2.18	Oprema za opskrbu kisikom (dovod zraka ili čistog kisika) za centre za pročišćavanje živih školjaka
103.3.2.19	Oprema za mehaničko čišćenje i selektiranje za centre za pročišćavanje živih školjaka
103.3.2.20	Oprema za pakiranje, označavanje i skladištenje za centre za pročišćavanje živih školjaka
103.3.2.21	Vaga za centre za pročišćavanje živih školjaka
103.3.2.22	Oksimetar za centre za pročišćavanje živih školjaka
103.3.2.23	Salinometar za centre za pročišćavanje živih školjaka
103.3.2.24	Termometar za centre za pročišćavanje živih školjaka
103.3.2.25	Oprema za fizikalnu, kemijsku i biološku obradu otpadnih voda, oprema za sprečavanje onečišćenja zraka i rekuperaciju otapala
(103.4)	SEKTOR PRERADE VOĆA I POVRĆA
(103.4.1)	Izgradnja
103.4.1.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija pogona za konzerviranje, sušenje, zamrzavanje voća, povrća, maslina (isključujući maslinovo ulje), aromatičnog, ljekovitog i začinskog bilja i gljiva, s unutarnjom mrežom putova, prostora za instalaciju opreme za ventilaciju i klimatizaciju, popratnih energetskih objekata, izgradnja i/ili rekonstrukcija vodovodne, plinske, električne i kanalizacijske mreže, uključujući postrojenja za obradu otpadnih voda i sprečavanje onečišćenja zraka.
(103.4.2)	Oprema
103.4.2.1	Oprema za sušenje i/ili pranje i čišćenje
103.4.2.2	Oprema i uređaji za preradu, pakiranje i označavanje
103.4.2.3	Oprema za sterilizaciju/pasterizaciju
103.4.2.4	Oprema i uređaji za hlađenje i zamrzavanje
103.4.2.5	Oprema za umjetno prozračivanje i klimatizaciju pogona za preradu i skladištenje
103.4.2.6	Oprema i uređaji za tretiranje otpada i otpadnih voda
103.4.2.7	Oprema i uređaji za pogone za grijanje
103.4.2.8	Oprema za transport voća i povrća (boks palete, plastični kontejneri.)
103.4.2.9	Uređaji za transport unutar kruga objekta, sukladno zahtjevima projekta
103.4.2.10	Oprema za fizikalnu, kemijsku i biološku obradu otpadnih voda, oprema za sprečavanje onečišćenja zraka i rekuperaciju otapala
(103.5)	SEKTOR VINARSTVA
103.5.1	Oprema
103.5.1.1	Spremnici za hladnu stabilizaciju vina
103.5.1.2	Uređaj za hladnu stabilizaciju vina
103.5.1.3	Rotacioni vakuum filter
103.5.1.4	Tangencijalni, naplavni, pločasti i kombinirani filteri
103.5.1.5	Pumpe za vino
103.5.1.6	Centrifugalni separator

103.5.1.7	Sustav za generiranje dušika
103.5.1.8	Linije za punjenje vina uz odgovarajuću opremu
103.5.1.9	CIP stanica
103.5.1.10	Pneumatske preše
103.5.1.11	Cjevovodi i armature
(103.6)	SEKTOR MASLINOVOG ULJA
(103.6.1)	Oprema za kemijsku analizu
103.6.1.1	Uređaj za destilaciju vodu
103.6.1.2	Sušionik-sterilizator
103.6.1.3	UV-VIS spektrofotometar
103.6.1.4	Vage tehničke i analitičke
103.6.1.5	Hladnjak za uzorke
103.6.1.6	Magnetska miješalica
103.6.1.7	Centrifuga
103.6.1.8	Vakuum uparivač s manostatom
103.6.1.9	Plinski kromatograf (FID, ECD i PFD detektori)
103.6.1.10	Uređaj za tekućinsku kromatografiju
103.6.1.11	Grijači za organoleptičku analizu maslinovog ulja sa 6 grijaćih mjesta
(103.6.2)	Oprema za kompostiranje komine masline
103.6.2.1	Sušionik
103.6.2.2	Uređaj za određivanje dušika
103.6.2.3	Uređaj za određivanje ukupnog ugljika
103.6.2.4	Mufolna peć
103.6.2.5	pH-metar
103.6.2.6	Termometar
103.6.2.7	Utovarivač
103.6.2.8	Prevrtač kompostne hrpe (windrow turner)
(103.7)	Opći troškovi
103.7.1	Opći troškovi poput naknada za arhitekta, inženjere i druge savjetodavne naknade
103.7.2	Studije izvedivosti i druge studije vezane za projekt
103.7.3	Patenti i licence
103.7.4	Poslovni plan

4.2 Lista dozvoljenih radova u izgradnji/rekonstrukciji

1	Radovi rušenja i rastavljanja
2	Pripremni radovi
3	Zemljani radovi
4	Betonski radovi
5	Armirano – betonski radovi
6	Izgradnja s polugotovim proizvodima i prateći dijelovi
7	Radovi armiranja-učvršćivanja
8	Tesarski radovi
9	Zidarski radovi
10	Radovi izgradnje
11	Radovi izoliranja
12	Krovopokrivački radovi
13	Limarski radovi
14	Stolarski radovi
15	Bravarski radovi
16	Staklarski radovi
17	Krečenje i oblaganje
18	Podno oblaganje
19	Radovi rezanja kamena

20	Keramičarski radovi
21	Parketarski radovi
22	Soboslikarski radovi
23	Oblaganje drvenim, kamenim ili umjetnim pločama
24	Radovi finalne montaže
25	Električne instalacije
26	Radovi na vodoopskrbi i kanalizaciji
27	Plinske instalacije
28	Instalacije centralnog grijanja
29	radovi uređenja okoliša
30	Izgradnja cesta
31	Potporni i zaštitni zidovi
32	Izgradnja pločnika

Da bi bili prihvatljivi, svi izdaci (robe, radovi i usluge) moraju potjecati

- iz zemalja članica Europske unije (EU) ili
- iz zemalja korisnica Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA): Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Srbija, Kosovo, Crna Gora, Bivša Jugoslavenska Republika Makedonija, Turska i Albanija,
- iz zemalja korisnica Europskog instrumenta za susjedstvo i partnerstvo (ENPI): Alžir, Armenija, Azerbejdžan, Bjelorusija, Egipat, Gruzija, Izrael, Jordan, Libanon, Libija, Moldavija, Maroko, Palestinska samouprava Zapadne obale i pojasa Gaze, Ruska Federacija, Sirija, Tunis i Ukrajina ili
- iz zemalja Europskog gospodarskog područja (EEA): Norveška, Lihtenštajn i Island.

5. PRIHVATLJIVA ULAGANJA I KRITERIJI ZA DODJELU SREDSTAVA

Tko može podnijeti zahtjev za potporu, tj. postati korisnik Mjere 103 iz IPARD programa

Korisnici sredstava iz IPARD programa u okviru Mjere 103 su obrti, trgovačka društva i zadruge, registrirani za obavljanje predmetne djelatnosti i obveznici poreza na dodanu vrijednost (PDV):

- a) u rangu mikro, malih ili srednjih poduzeća s manje od 25% u državnom vlasništvu, odnosno u vlasništvu jedinica lokalne i/ili regionalne (područne) samouprave ili Grada Zagreba
- b) u rangu poduzeća s manje od 750 zaposlenih ili s godišnjim prometom koji ne prelazi 200 milijuna eura s manje od 25% u državnom vlasništvu, odnosno u vlasništvu jedinica lokalne i/ili regionalne (područne) samouprave ili Grada Zagreba.

Pored navedenih uvjeta, podnositelji prijave, tj. korisnici, moraju zadovoljiti i sljedeće kriterije:

5.1 Opći kriteriji prihvatljivosti definirani IPARD programom

1.	Potpora se odobrava za ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda obuhvaćenih Dodatkom I Ugovora o Europskoj uniji (sastavni dio Pravidnika, Prilog I)
2.	Objekt mora udovoljavati minimalnim nacionalnim standardima koji se odnose na zaštitu okoliša, javno zdravlje (zdravstvena ispravnost i kakvoća hrane), zdravlje biljaka i životinja, zaštitu životinja te sigurnost

	na radu u vrijeme kada je izdana Odluka o dodjeli sredstava. U slučaju da su odgovarajući nacionalni standardi utemeljeni na EU standardima uvedeni u vrijeme zaprimanja prijave, odluka o potpori bit će uvjetna za objekte koji moraju zadovoljiti nove standarde do kraja realizacije ulaganja
3.	Za svaki objekt potrebno je priložiti potvrdu o usklađenosti ulaganja s nacionalnim i EU standardima na području zaštite okoliša, izdanu od strane MZOPUG-a
4.	Ako projekt zahtijeva ocjenu utjecaja zahvata na okoliš u skladu s odredbama Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 64/08, 67/09), ista se mora izvršiti prije ulaganja
5.	Za objekt koji je predmet ulaganja, podnositelj prijave mora dostaviti od Uprave za veterinarstvo procijenjen i ovjeren Plan za unapređenje objekta čiji je sastavni dio i popis potrebnih zahvata za usklađivanje s EU standardima
6.	Ako je objekt odobren za više proizvodnih djelatnosti (klanje, rasijecanje, uskladištenje, proizvodnja mljevenog mesa, mesnih pripravaka i prerada mesa), objekt koji je predmet ulaganja mora udovoljavati odgovarajućim EU standardima na kraju ulaganja
7.	Poduzeća s manje od 750 zaposlenih ili s godišnjim prometom koji ne prelazi 200 milijuna eura, koji su obveznici IPPC Direktive (2008/1/EC) mogu ostvariti potporu ili kroz mjeru 101 ili kroz mjeru 103.
8.	Podmirene financijske obveze prema državnom proračunu u trenutku prijave
9.	U slučaju ulaganja u rekonstrukciju i/ili opremanje postojećih objekata u sektoru mlijeka i mljekarstva, mesa i ribarstva, subjekt u poslovanju s hranom mora biti naveden u Nacionalnom programu za unapređenje objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla prema EU standardima koji je izradila Uprava za veterinarstvo. Kako bi se osigurala sljedivost, za vrijeme provođenja kategorizacije i unapređivanja objekata u poslovanju s hranom dokumentacija za svaki objekt vodit će se pod jedinstvenim nepromjenjivim brojem dokumenta koji ostaje dodijeljen tijekom provedbe IPARD-a, a bit će jasno povezan i s EU izvoznim brojem, ako je isti naknadno dodijeljen.

Ulaganja u maloprodaju nemaju pravo na potporu iz Mjere 103.

Također, djelatnosti koje se sufinanciraju iz Komponente III IPA-e (Mjera 1.1 Poslovna infrastruktura, Mjera 2.1 Poboljšanje poslovne klime, Mjera 2.2 Transfer tehnologije i podrška uslugama za novonastale tvrtke utemeljene na znanju, sukladno Operativnom programu za regionalnu konkurentnost 2007.-2009.) isključene su iz potpore unutar ove mjere.

5.2 Specifični kriteriji prihvatljivosti po pojedinim sektorima ulaganja

1. SEKTOR MLIJEKA I MLJEKARSTVA	
DOZVOLJENA ULAGANJA ZA POGONE KOJI NISU USKLAĐENI S EU STANDARDIMA NA PODRUČJU JAVNOG ZDRAVSTVA	
1. Ulaganja u rekonstrukciju i/ili opremanje postojećih objekata za poslovanje s mlijekom uključujući rashladnu opremu za sirovo mlijeko na mliječnim farmama (gospodarstvima) i u sabiralištima mlijeka i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog V.e Pravilnika)	2. Ulaganja u specijalna vozila za prijevoz sirovog mlijeka s dodatnom opremom i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog V.e Pravilnika)
3. Ulaganja u opremu za obradu otpadnih voda, filtriranje zraka i rashladne sustave i ostala ulaganja kako je navedeno u Prilogu V. e Pravilnika	
DOZVOLJENA ULAGANJA ZA POGONE KOJI SU USKLAĐENI S EU STANDARDIMA NA PODRUČJU JAVNOG ZDRAVSTVA	
1. Ulaganja vezana za dostizanje EU standarda u zaštiti okoliša (obrada otpadnih voda, filtriranje zraka i rashladni sustavi)	
2. Ulaganja u rashladnu opremu za čuvanje sirovog mlijeka na mliječnim farmama (gospodarstvima) i	

u sabiralištima u skladu s točkama 103.1.2.1 u Prilogu V. e Pravilnika	
3. Ulaganja u specijalizirana transportna vozila za sirovo mlijeko s dodatnom opremom u skladu s točkama 103.1.2.2 u Prilogu V. e Pravilnika	
4. Ulaganja, kako je navedeno u Prilogu V. e Pravilnika, a koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom (2008/1/EC) u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08). Da bi ostvario pravo na ulaganje, podnositelj se mora nalaziti na listi obveznika IPPC Direktive (2008/1/EC) u skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08), te mora pribaviti na početku ulaganja Mišljenje MZOPUG o Analizi stanja i Elaboratu o načinu usklađivanja postojećeg postrojenja. Sve investicije koje zadovolje navedene uvjete prihvatljive su za ulaganje, bez povećanja postojećih kapaciteta na objektu koji je predmet ulaganja. Na kraju ulaganja korisnik mora pribaviti Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeće postrojenje.	
SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR MLIJEKA I MLJEKARSTVA	
Iznimno je dozvoljeno ulaganje u izgradnju objekata za poslovanje s mlijekom samo ako postojeći kapacitet (objekt) nije moguće uskladiti sa EU standardima na području javnog zdravstva. Postojeći kapacitet (objekt) mora biti zatvoren na kraju ulaganja što se dokazuje Rješenjem o brisanju iz Upisnika odobrenih objekata.	
Za ulaganja u rashladnu opremu za svježe mlijeko u sabiralištima mlijeka i na poljoprivrednim gospodarstvima potrebno je priložiti odgovarajući ugovor s poljoprivrednim gospodarstvima, iz kojeg je vidljiva lokacija na kojoj će se rashladna oprema nalaziti. Ugovori trebaju biti važeći najmanje 7 godina od dana podnošenja prijave.	
2. SEKTOR MESA	
DOZVOLJENA ULAGANJA ZA POGONE KOJI NISU USKLAĐENI S EU STANDARDIMA NA PODRUČJU JAVNOG ZDRAVSTVA	
1. Ulaganja u rekonstrukciju i /ili opremanje postojećih klaonica, rasjekaonica, hladnjača, objekata za proizvodnju mljevenog mesa, mesnih pripravaka i preradu mesa i ostala ulaganja kako je navedeno u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog V.e Pravilnika). Dozvoljeno je ulaganje u izgradnju samo ako je postojeći kapacitet (objekt) zatvoren zbog nemogućnosti usklađivanja sa EU standardima. Postojeći kapacitet (objekt) mora biti zatvoren na kraju ulaganja što se dokazuje Rješenjem o brisanju iz Upisnika odobrenih objekata.	2. Ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje centara (sabirališta) za sakupljanje otpada i nusproizvoda životinjskog podrijetla i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog V.e Pravilnika).
3. Ulaganja u opremu za obradu otpadnih voda, filtriranje zraka i rashladne sustave i ostala ulaganja kako je navedeno u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog V.e Pravilnika).	4. Ulaganje u opremu za zbrinjavanje otpada i nusproizvoda životinjskog podrijetla.
DOZVOLJENA ULAGANJA ZA POGONE KOJI SU USKLAĐENI S EU STANDARDIMA NA PODRUČJU JAVNOG ZDRAVSTVA	
1. Ulaganja vezana za dostizanje EU standarda u zaštiti okoliša (obrada otpadnih voda, filtriranje zraka i rashladni sustavi).	
2. Ulaganja, kako je navedeno u Prilogu V. e Pravilnika, koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom (2008/1/EC) u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08). Da bi ostvario pravo na ulaganje podnositelj se mora nalaziti na listi obveznika IPPC Direktive (2008/1/EC) u skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08), te mora pribaviti na početku ulaganja Mišljenje MZOPUG o Analizi stanja i Elaboratu o načinu usklađivanja postojećeg postrojenja. Sve investicije koje zadovolje navedene uvjete prihvatljive su za ulaganje, bez povećanja postojećih kapaciteta na objektu koji je predmet	

<p>ulaganja.</p> <p>Na kraju ulaganja korisnik mora pribaviti Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeće postrojenje.</p>	
<p>SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR MESA</p>	
<p>Prihvatljiva su ulaganja u klaonice s minimalnim kapacitetom za 8 radnih sati za: 20 grla goveda ili 50 svinja ili 50 ovaca i koza ili 5.000 peradi.</p>	
<p>Za ulaganja u centre (sabirališta) za sakupljanje otpada i nusproizvoda životinjskog podrijetla prihvatljiva su ulaganja u krugu od 100 km u okolici sljedećih gradova: Križevci, Pula, Slavonski Brod, Benkovac, Split.</p>	
<p>3. SEKTOR RIBARSTVA</p>	
<p>DOZVOLJENA ULAGANJA ZA POGONE KOJI NISU USKLAĐENI S EU STANDARDIMA NA PODRUČJU JAVNOG ZDRAVSTVA</p>	
<p>1. Ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za preradu ribe, rakova mekušaca i ostalih vodenih beskralježnjaka, uključujući opremu za hlađenje, rezanje, sušenje, dimljenje i pakiranje proizvoda i zbrinjavanje nusproizvoda, uključujući i softver (ili »računalnu opremu«) i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog V.e Pravilnika).</p>	<p>2. Ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje otpremnih centara i/ili centara za pročišćavanje živih školjkaša i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog V.e Pravilnika).</p>
<p>3. Ulaganja u opremu za obradu otpadnih voda, filtriranje zraka i rashladne sustave i ostala ulaganja kako je navedeno u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog V. e Pravilnika).</p>	
<p>DOZVOLJENA ULAGANJA ZA POGONE KOJI SU USKLAĐENI S EU STANDARDIMA NA PODRUČJU JAVNOG ZDRAVSTVA</p>	
<p>1. Ulaganja vezana za dostizanje EU standarda u zaštiti okoliša (obradu otpadnih voda, filtriranje zraka i rashladni sustavi).</p>	
<p>2. Ulaganja, kako je navedeno u Prilogu V.e Pravilnika, a koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom (2008/1/EC) u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08). Da bi ostvario pravo na ulaganje, podnositelj se mora nalaziti na listi obveznika IPPC Direktive (2008/1/EC) u skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08), te mora pribaviti na početku ulaganja Mišljenje MZOPUG o Analizi stanja i Elaboratu o načinu usklađivanja postojećeg postrojenja. Sve investicije koje zadovolje navedene uvjete prihvatljive su za ulaganje, bez povećanja postojećih kapaciteta na objektu koji je predmet ulaganja. Na kraju ulaganja korisnik mora pribaviti Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeće postrojenje.</p>	
<p>SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR RIBARSTVA</p>	
<p>Prihvatljiva su ulaganja u objekte za preradu riba, rakova, mekušaca i ostalih vodenih beskralješnika od najmanje 18 t kapaciteta godišnje.</p>	
<p>Provedena ulaganja trebaju udovoljavati Uredbi Vijeća (EC) 1198/2006 od 27. srpnja 2006. kojom se uspostavlja Europski ribarski fond i Uredbi Vijeća (EC) 2371/2002 od 20. prosinca 2002. o očuvanju i održivom iskorištavanju resursa ribe u okviru Zajedničke ribarske politike.</p>	
<p>4. SEKTOR PRERADE VOĆA I POVRĆA</p>	
<p>DOZVOLJENA ULAGANJA</p>	
<p>1. Ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za preradu (konzerviranje, sušenje, zamrzavanje) voća, povrća, maslina (isključujući maslinovo ulje), aromatičnog, začinskog i ljekovitog bilja, i gljiva, uključujući proizvodnju sokova, octa i voćnih vina (isključujući vino od grožđa) i proizvodnju ulja iz buča te ostala ulaganja kako je navedeno u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog V.e Pravilnika).</p>	
<p>2. Ulaganja u opremu za obradu otpadnih voda, filtriranje zraka i rashladne sustave i ostala ulaganja kako je navedeno u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog V.e Pravilnika).</p>	

5. SEKTOR VINARSTVA	
<i>DOZVOLJENA ULAGANJA</i>	
1. Ulaganja u opremanje vinarija (oprema za filtriranje, stabilizaciju, linije za punjenje, automatsko etiketiranje i pakiranje) i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog V.e Pravilnika).	
<i>SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR VINARSTVA</i>	
Podnositelj prijave mora biti upisan u Upisnik proizvođača grožđa, vina i voćnih vina, odnosno u Vinogradarski registar.	
U godini prije podnošenja prijave podnositelj mora imati godišnju proizvodnju u rasponu od 200 hl do 20.000 hl vina kategorije kvalitetno i/ili vrhunsko, u skladu sa Zakonom o vinu (NN 96/03).	
6. SEKTOR MASLINOVOG ULJA	
<i>DOZVOLJENA ULAGANJA</i>	
1. Ulaganja u laboratorijsku opremu za osnovne kemijske analize maslinovog ulja i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog V.e Pravilnika).	2. Ulaganja u opremu za preradu komine masline u kompost i ostala ulaganja navedena u Listi prihvatljivih izdataka (Prilog V.e Pravilnika).

6. POSTUPAK DOBIVANJA SREDSTAVA

Proces dobivanja IPARD sredstava odvija se u nekoliko faza. Neke od tih faza obavlja sam podnositelj prijave, neke zaposlenici APPRRR-a unutar pojedinih odjela odnosno na terenu, a neki se odvijaju u uskoj suradnji korisnika sredstava i zaposlenika APPRRR-a.

6.1. *Prijava na IPARD natječaj i dokumentacija potrebna za prijavu*

Sredstva IPARD programa dodjeljuju se putem javnog natječaja kojeg raspisuje APPRRR, a objavljuje se u „Narodnim novinama“ i na internetskim stranicama MPRRR-a (www.mps.hr) i APPRRR-a (www.apprrr.hr). Za prijavu na natječaj podnositelj ispunjava zadane obrasce i prilaže odgovarajuću dokumentaciju. Obrasci za prijavu objavljeni su u Pravilniku, a dostupni su i na internetskoj stranici Ministarstva i Agencije u vrijeme raspisivanja natječaja.

Obrti i pravne osobe dužne su, u roku mjesec dana prije zatvaranja natječaja za dodjelu sredstava iz IPARD programa, APPRRR-u podnijeti zahtjev za izdavanje Izvješća o primjeni nacionalnih propisa iz područja zaštite na radu, koji APPRRR prosljeđuje Državnom inspektoratu.

Prije podnošenja prijave APPRRR-u podnositelj prijave provodi Poziv na podnošenje ponude u cilju prikupljanja ponuda za svaku pojedinačnu nabavku roba, usluga i radova, slijedeći postupak opisan u Pravilniku, članak 41, stavci 5-14. Prikupljene ponude prilažu se prijavi na natječaj. Prilikom provođenja Poziva na podnošenje ponude/prikupljanja ponuda, podnositelj prijave treba se koristiti zadanim obrascem I-OOP-7 *Poziv na podnošenje ponude*.

Prijava na natječaj se sastoji od prijavnog obrasca za odgovarajuću mjeru i dokumenata koji se uz njega prilažu, a sve zajedno naziva se „Prijavni dosje“.

Dokumenti koji se prilažu uz prijavni obrazac slažu se prema redosljedu navedenom u samom prijavnom obrascu te u tablici 3. *Popis dokumenata koji se prilažu prijavi za Mjeru 103*, radi lakše obrade u APPRRR-u. Spomenuta tablica može poslužiti kao svojevrsna kontrolna lista u kojoj korisnik označava dokumente koje je priložio, kako bi bio siguran da su svi dokumenti koji sačinjavaju prijavni dosje poredani prema zadanom redosljedu.

Također, u svrhu lakše obrade prijave, korisnik treba numerirati stranice obrasca za prijavu zajedno sa svim priloženim dokumentima (prijavni dosje) (npr.: 1/134, 2/134, 3/134 itd.).

Prijavni dosje šalje se u dva primjerka (original i jedna preslika cijelog originalnog prijavnog dosjea) preporučenom pošiljkom s povratnicom, s poštanskom markom koja pokazuje točan datum i vrijeme (sat, minuta i sekunda) slanja na sljedeću adresu:

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
Ulica grada Vukovara 269d, 10000 Zagreb
(IPARD prijava)

Tablica 3. Popis dokumenata koji se prilažu prijavi za Mjeru 103

I.	IDENTIFIKACIJSKI DOKUMENTI	Staviti "X" u odgovara juću kućicu
1.	<i>Odnosi se na sve podnositelje</i>	
a.	Kopija osobne iskaznice podnosioca (obrtnika, vlasnika ili direktora)	
b.	Punomoć ovjerena od strane javnog bilježnika, ne starija od 30 dana na dan podnošenja prijave Pojašnjenje: Ovaj dokument je potrebno priložiti samo u slučaju ako je podnositelj imenovao svog opunomoćenika.	
II.	CJENOVNE PONUDE	
1.	<i>Odnosi se na sve podnositelje</i>	
a.	Tablica za usporedbu ponuda (obrazac I-OOP-8) za svako pojedino ulaganje. Pojašnjenje: Dokumenti ispod (od reda b. do reda e.) moraju biti priloženi navedenim redoslijedom uz svaki obrazac I-OOP-8 na koji se odnose.	
b.	Poziv na podnošenje ponude (obrazac I-OOP-7) za svaku priloženu ponudu, ovjeren od ponuditelja.	
c.	Jedna ponuda za svako pojedino ulaganje manje od 10.000 EUR (u fizičkom obliku i na CD-u isključivo u MS Office Excel formatu) Pojašnjenje: Ponude za opće troškove ne moraju biti u MS Office Excel formatu	
d.	Tri ponude za svako pojedino ulaganje iznad 10.000 EUR (u fizičkom obliku i na CD-u isključivo u MS Office Excel formatu) Pojašnjenje: Ponude za opće troškove ne moraju biti u MS Office Excel formatu	
e.	Izjava/Deklaracija/Potvrda o podrijetlu izdana od ponuditelja radova/ roba/ usluga, za svaku priloženu ponudu Pojašnjenje: Podnositelj može priložiti dokument koji je kopiran, skeniran, zaprimljen faxom ili e-mailom.	
f.	Procjena troškova, izdana i ovjerena od ovlaštenog projektanta	
g.	Lista izdataka (obrazac I-OOP-15.2), potpisana i ovjerena od podnosioca i ispunjena sukladno odabranim ponudama (u fizičkom obliku i na CD-u; oba u MS Office Excel formatu)	
III.	INVESTICIJSKA STUDIJA/POSLOVNI PLAN	
1.	<i>Odnosi se na sve podnositelje</i>	
a.	Investicijska studija/ Poslovni plan (obrazac I- OEA-5)	
b.	Investicijska studija/ Poslovni plan izrađen za potrebe banke Pojašnjenje: Ukoliko podnositelj već posjeduje Investicijsku studiju/ Poslovni plan izrađen za potrebe banke, takva Investicijska studija/ Poslovni plan je prihvatljiv	

IV.	DOKUMENTI POTREBNI ZA FINANCIJSKU ANALIZU PODNOSITELJA	
1.	Odnosi se na trgovačka društva, poljoprivredne zadruge i obrte obveznike poreza na dobit	
a.	Godišnji financijski izvještaj (obrazac GFI) za prethodnu financijsku godinu, ovjeren od FINA-e	
b.	BON-1 obrazac	
2.	Odnosi se na obrte obveznike poreza na dohodak	
a.	Obrazac prijave poreza na dohodak za prethodnu financijsku godinu ovjeren od strane Porezne uprave	
b.	Rekapitulacija tražbina i obveza za prethodnu financijsku godinu ovjerena i potpisana od strane podnositelja	
V.	OSTALI DOKUMENTI/ POTVRDE/ MIŠLJENJA/ RJEŠENJA/ DOZVOLE IZDANE OD NADLEŽNIH INSTITUCIJA	
1.	Odnosi se na sve podnositelje	
a.	R- Sm obrazac ovjeren od REGOS- a za mjesec koji je prethodio mjesecu u kojem je podnesena prijava	
b.	Popis dugotrajne imovine potpisan i ovjeren od strane podnositelja	
c.	Izvadak iz Jedinственог регистра računa poslovnih subjekata izdan od FINA-e, ne stariji od 15 dana na dan podnošenja prijave.	
d.	BON- 2/ SOL- 2 podaci o solventnosti ne stariji od 15 dana na dan podnošenja prijave. Pojašnjenje: Podnositelj mora priložiti BON- 2/ SOL- 2 podatke o solventnosti, izdane od svih banaka u kojima podnositelj ima otvoren žiro- račun i koji se nalaze na popisu u Izvatzku iz Jedinственог регистра računa poslovnih subjekata. Žiro- račun podnositelja ne smije biti blokiran: - više od 30 dana u posljednjih 6 mjeseci ili - više od 20 dana kontinuirano od dana kada je žiro- račun otvoren	
e.	Potvrda Trgovačkog suda da podnositelj nije u postupku stečaja, stečajnoj nagodbi ili likvidaciji u trenutku ishođenja Potvrde, ne starija od 30 dana na dan podnošenja prijave. Pojašnjenje: Ne odnosi se na obrte	
f.	Potvrda Porezne uprave da je podnositelj u sustavu PDV-a, ne starija od 30 dana na dan podnošenja prijave	
g.	Potvrda Porezne uprave da podnositelj nema nepodmirenih obveza prema Republici Hrvatskoj u trenutku ishođenja Potvrde, ne starija od 30 dana na dan podnošenja prijave	
h.	Potvrda o usklađenosti poduzeća s odgovarajućim minimalnim nacionalnim standardima i usklađenosti ulaganja s EU standardima izdana od Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Pojašnjenje: U slučaju ulaganja u Sektore mlijeka i mljekarstva, prerade mesa i ribarstva dokument nije potrebno priložiti ukoliko je ulaganje neophodno za usklađivanje s IPPC Direktivom.	
i.	Mišljenje o usklađenosti dokumentacije s odredbama propisa o hrani izdano od Uprave za veterinarstvo Pojašnjenje: Odnosi se na usklađenost ulaganja s EU standardima vezanim za zdravlje i zaštitu životinja te javno zdravlje, u slučaju ulaganja u izgradnju u Sektorima mlijeka i mljekarstva, prerade mesa i ribarstva .	
j.	Rješenje o privremenom odobrenju za rad objekta izdano od Uprave za veterinarstvo s priloženim Planom za unapređenje objekta ovjerenim od strane Uprave za veterinarstvo. Pojašnjenje: Odnosi se na usklađenost poduzeća s minimalnim nacionalnim standardima i usklađenost ulaganja s EU standardima vezanim za zdravlje i zaštitu životinja te javno zdravlje, u slučaju ulaganja u rekonstrukciju i/ ili opremanje objekata u Sektorima mlijeka i mljekarstva, prerade mesa i ribarstva.	
k.	Ugovor/i o najmu / pravu korištenja s poljoprivrednim gospodarstvima važeći najmanje 7 godina. Pojašnjenje: Odnosi se na ulaganje u rashladnu opremu za svježe mlijeko u sabiralištima u Sektoru mlijeka i mljekarstva. Podnositelj mora priložiti Ugovore sa svim kooperantima za sva sabirališta koja su predmet ulaganja, koji trebaju biti važeći	

	<i>najmanje 7 godina od dana podnošenja prijave.</i>	
l.	Pravomoćna Građevinska dozvola ili odgovarajući dokument izdan od Ureda državne uprave u Županiji prema Zakonu o prostornom uređenju i gradnji, Zakonu o postupanju i uvjetima gradnje radi poticanja ulaganja i važećem Pravilniku. Pojašnjenje: Odnosi se na ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata u svim sektorima.	
m.	Dijelovi Glavnog projekta (arhitektonski projekt, troškovnik, tehnološki projekt, elektro projekt, strojarski projekt) Pojašnjenje: Dijelovi glavnog projekta moraju biti priloženi kada se radi o ulaganju u: -izgradnju i opremanje objekta (oprema koja se ugrađuje u objekt): arhitektonski projekt, troškovnik, tehnološki projekt, elektro projekt, strojarski projekt -opremanje postojećih objekata (oprema koja se ugrađuje u objekt): tehnološki projekt- dio glavnog projekta ili drugi dokument koji ima istu namjenu izrađen i ovjeren od strane ovlaštene osobe odgovarajuće struke -rekonstrukciju i opremanje objekta (oprema koja se ugrađuje u objekt): arhitektonski projekt, troškovnik, tehnološki projekt, elektro projekt, strojarski projekt U slučaju ulaganja u pokretnu opremu/ opremanje na otvorenom nije potrebno prilagati dijelove glavnog projekta.	
n.	Izvadak iz zemljišne knjige kao dokaz prava vlasništva podnositelja ili prava građenja (list A, B, C), ne stariji od 3 mjeseca na dan podnošenja prijave	
2.	Odnosi se na objekte usklađene s EU standardima	
a.	Rješenje o odobrenju objekta izdano od Uprave za veterinarstvo Pojašnjenje: Dokument se mora priložiti u slučaju ulaganja u Sektore mlijeka i mljekarstva, prerade mesa i ribarstva.	
b.	Mišljenje o Analizi stanja i Elaboratu o načinu usklađivanja postojećeg postrojenja izdano od Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Pojašnjenje: Dokument se mora priložiti u slučaju ulaganja u Sektore mlijeka i mljekarstva, prerade mesa i ribarstva za sva prihvatljiva ulaganja u tim sektorima ako se podnositelj nalazi na listi obveznika IPPC Direktive.	

Napomena: Svi dokumenti, ovisno o organizacijskom obliku podnositelja i predmetu ulaganja moraju biti priloženi prema redosljedu na popisu uz prijavni obrazac. Podnositelj popunjava popis stavljajući „X“ za svaki priloženi dokument. Svi dokumenti moraju biti originali ili kopije ovjerene od strane javnog bilježnika. Podnositelj može od APPRRR u svakom trenutku zatražiti povrat originalne dokumentacije.

6.2. Obrada prijave i rangiranje

Nakon zaprimanja prijave po objavljenom natječaju u APPRRR-u započinje obrada pristiglih prijave. Najprije se, prema redosljedu zaprimanja, provjerava jesu li prijave pristigle pravovremeno te jesu li kompletne. Nakon provjere kompletnosti, slijedi provjera prihvatljivosti i održivosti ulaganja i za podnositelja prijave i za podnešen projekt (detaljan opis pokazatelja i kriterija za navedene provjere nalaze se u Pravilniku, članak 34 i 35)².

Nakon provjere kompletnosti zahtjeva u administrativnoj kontroli, formirat će se rang lista podnositelja prema kriterijima rangiranja. Prioritet pri dobivanju sredstava imaju ulaganja s većim brojem bodova. Rangiranje se provodi prema kriterijima prikazanima u tablici 4:

Tablica 4. Kriteriji rangiranja podnositelja prijave/ulaganja

Kriterij		Bodova
Ulaganje se provodi u područjima s težim uvjetima gospodarenja kako je regulirano Zakonom o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (NN 83/09, 60/10, 53/09, 92/10)	Ako "da" tad 30, ako "ne" tad 0	30

² Pravo na podnošenje prijave imaju i podnositelji početnici, tj. oni podnositelji koji posluju kraće od dvije godine. U takvom slučaju odredbe članka 34 i 35 Pravilnika se neće primjenjivati.

Obrtnik odnosno odgovorna osoba u pravnoj osobi mlađi je od 40 godina u trenutku podnošenja prijave	Ako "da" tad 20, ako "ne" tad 0	20
Podnositelj je u razini malih i srednjih poduzetnika	Ako "da" tad 20, ako "ne" tad 0	20
Podnositelj je 100% u privatnom vlasništvu	Ako "da" tad 10, ako "ne" tad 0	10
Udio tražene potpore u projektu je manji od 50%	Ako "da" tad 10, ako "ne" tad 0	10
Širenje opsega proizvodnje ³	Ako "da" tad 10, ako "ne" tad 0	10
UKUPNO		100

U slučaju da dva ili više projekata imaju isti broj bodova, prednost će imati onaj s ranijim datumom podnošenja kompletne prijave. Detaljne informacije o rangiranju projekata navedene su u članku 37. Pravilnika.

Za svaku nepotpunu prijavu APPRRR će zatražiti od podnositelja prijave da dostavi dokumente koji nedostaju i to u roku od sedam (7) kalendarskih dana. Dopuna dokumentacije nije moguća za prijavni obrazac i obrazac investicijska studija/poslovni plan. U slučaju potrebe, APPRRR može od podnositelja prijave zatražiti i neka dodatna obrazloženja i/ili ispravke u vezi podnesene prijave, a podnositelj prijave te dokumente treba dostaviti APPRRR-u u roku od sedam (7) kalendarskih dana od primitka takvog pisanog zahtjeva.

Za svaku prihvatljivu prijavu, APPRRR će izdati Odluku o dodjeli sredstava iz IPARD programa unutar 98 radnih dana od dana zatvaranja natječaja.

6.3. Ugovaranje

Nakon izdavanja Odluke o dodjeli sredstava iz IPARD programa, APPRRR i korisnik zaključuju Ugovor o dodjeli sredstava IPARD programa (u daljnjem tekstu: IPARD Ugovor) kojim se reguliraju međusobne obveze potpisnika IPARD Ugovora.

Detalji oko ugovaranja i sadržaj IPARD Ugovora navedeni su u članku 45. Pravilnika.

Imena korisnika s kojima je APPRRR zaključio IPARD Ugovor kao i iznos dodijeljenih sredstava, bit će objavljeni na internetskim stranicama MPRRR-a i APPRRR-a, dok će ostali podaci o korisnicima i projektima s kojima raspolaže APPRRR biti dostupni isključivo uz odobrenje ravnatelja APPRRR-a, ravnatelja URR-a i ministra MPRRR-a.

6.4 Provedba ulaganja

Provedba ulaganja može započeti tek kada je IPARD Ugovor potpisan od strane korisnika i APPRRR-a stupio na snagu. Prije potpisivanja IPARD Ugovora mogu se provesti samo opći troškovi (izrada studije, poslovnog plana, pribavljanje dozvola itd.)

Ukoliko APPRRR utvrdi da je korisnik započeo s bilo kojom aktivnošću osim općih troškova prije zaključenja IPARD Ugovora, APPRRR će raskinuti takav IPARD Ugovor.

Od trenutka stupanja IPARD Ugovora na snagu korisnik ne smije mijenjati projekt bez odobrenja APPRRR-a. Promjene projekta će biti odobrene samo ako se projekt ne može završiti bez zatražene promjene ili ako zatražena promjena ima utjecaj na poboljšanje

³ Korisnik je naveo u poslovnom planu kako je jedan od ciljeva projekta „širenje proizvodnog opsega“

projekta. Korisnik je obavezan o tome obavijestiti APPRRR-u u pisanom obliku uz odgovarajuće objašnjenje s popratnom dokumentacijom te promjenu može provesti tek nakon pismenog odobrenja APPRRR-a.

Detaljnija uputstva o ovom postupku opisana su u poglavlju 7.3.Promjene ulaganja.

6.5 Isplata sredstava i potrebna dokumentacija za podnošenje Zahtjeva za isplatu

Nakon završetka ulaganja, korisnik predaje APPRRR-u Zahtjev za isplatu sa svom potrebnom dokumentacijom, i to u 2 primjerka (orginalni i fotokopirani set dokumenata), kao što je navedeno u članku 47. Pravilnika. Popis dokumentacije koji se prilaže Zahtjevu za isplatu navedena je i u Vodiču u tablici 5. *Popis dokumenata koji se prilažu uz Zahtjev za isplatu.* Dokumenti koji se prilažu Zahtjevu za isplatu slažu se prema redoslijedu navedenom u tablici 5. kako bi se olakšala kasnija obrada u APPRRR-u. U tu svrhu korisnik treba numerirati stranice Zahtjeva za isplatu i svih pripadajućih dokumenata (1/134, 2/134, 3/134, itd.).

Obrti i pravne osobe dužne su, u roku mjesec dana prije podnošenja Zahtjeva za isplatu, APPRRR-i podnijeti zahtjev za izdavanje Izvješća o primjeni propisa iz područja zaštite na radu na kraju ulaganja, koji APPRRR prosljeđuje Državnom inspektoratu.

Zahtjev za isplatu mora sadržavati sve u cijelosti plaćene račune, u skladu s odabranom ponudom i ugovorom. IPARD sredstva ne mogu se isplatiti korisniku u iznosu višem od onog koji je određen u IPARD Ugovoru. Svi dokumenti koji se odnose na plaćanja za ugovoreni projekt, osim računa za opće troškove, moraju biti datirani nakon datuma sklapanja IPARD Ugovora između APPRRR-a i korisnika.

Zahtjev za isplatu se podnosi APPRRR-u u roku navedenom u IPARD Ugovoru. Prijava Zahtjeva za isplatu mora se dodatno potvrditi u Izvješćaju o stanju projekta, koju je korisnik obavezan slati APPRRR-u svaka tri mjeseca počevši od dana potpisivanja IPARD Ugovora. Ako procjeni da će provedba projekta kasniti, korisnik je obavezan dostaviti APPRRR-u Zahtjev za odobrenje promjena, s objašnjenjem i pripadajućom dokumentacijom koja se odnosi na promjene, ne kasnije od 30 kalendarskih dana prije isteka roka za podnošenje Zahtjeva za isplatu, s ciljem da se promijeni rok. Pod uvjetom da je razlog opravdan, APPRRR će izdati Pismo odobrenja, a sklopit će se i Aneks Ugovora o dodjeli sredstava iz IPARD programa (u daljnjem tekstu: Aneks IPARD Ugovora), tj. rok za podnošenje Zahtjeva za isplatu će se produžiti. Na toj osnovi, Aneks IPARD Ugovora može se izdati najviše dva puta istom korisniku. Ako APPRRR utvrdi da razlog nije opravdan, korisniku će se izdati Pismo odbijanja i Zahtjev za isplatu će se podnijeti kao što je određeno IPARD Ugovorom.

U slučaju da korisnik ne podnese Zahtjev za isplatu sa svom potrebnom dokumentacijom u zadanom roku, APPRRR će raskinuti IPARD Ugovor.

Pod uvjetom da su sve administrativne provjere i kontrole na terenu koje se odnose na podnesen Zahtjev za isplatu pozitivno riješene, APPRRR će izdati Odluku o isplati u roku od tri (3) mjeseca od dana zaprimanja potpunog Zahtjeva za isplatu.

Tablica 5. Popis dokumenata koji se prilažu Zahtjevu za isplatu

		Popunjava korisnik
OBVEZNI DOKUMENTI		
Svi dokumenti moraju biti originali ili ovjerene preslike ovjerenu od javog bilježnika/banaka		
1.	Računi iz Zahtjeva za isplatu	
2.	Predračuni	

3.	Dnevni informativni izvadak o prometu i stanju računa za tuzemna plaćanja	
4.	Dokument banke koji dokazuje plaćanje u inozemstvo u stranoj valuti-SWIFT	
5.	Bankovnu potvrdu o ŽR za račune plaćene sa ŽR različitog od onog navedenog u Zahtjevu za isplatu i to ne stariju od 30 dana od dana podnošenja Zahtjeva za isplatu	
6.	Bankovnu potvrdu za ŽR naveden u Zahtjevu za isplatu (za fizičke osobe)	
7.	Karton deponiranih potpisa (za pravne osobe) ovjeren od banke	
8.	Preslika ugovora o kreditu i svih ugovora vezanih uz plaćanje (Ugovori o cesiji/akreditivi)	
9.	Izjava banke o plaćenim računima	
10.	Izjava dobavljača o plaćenim računima	
11.	Preslika ugovora s dobavljačima	
12.	Uporabna dozvola ili drugi odgovarajući dokument u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji	
13.	Rješenje o ispunjavanju minimalnih tehničkih uvjeta za obavljanje djelatnosti	
14.	Zapisnik o tehničkom prijemu izgrađenog objekta ili ugrađene opreme (nakon izgradnje objekta ili ugradnje opreme, ukoliko za to postoji zakonska obveza)	
15.	Rješenje o upisu u upisnik registara odobrenih objekata izdanog od Uprave za veterinarstvo MPRRR (sektor mlijeka – sabirališta)	
16.	Dokazi o podrijetlu roba ili usluga za svaki račun za koji se traži isplata; EUR 1s pripadajućim JCD ili uvjerenje izdano od nadležnog tijela, ili Izjava na računu. Za opremu ili usluge (materijale) hrvatskog podrijetla – potvrdu izdanu od strane Hrvatske gospodarske komore	
17.	Deklaracije proizvoda	
18.	Preslika jamstva/garancija izdana od dobavljača ovisno vrsti opreme	
19.	Preslika jamstva/garancija izdana od izvođača ovisno o vrsti objekata (usluge)	
20.	Potvrda o ispunjavanju EU standarda zaštite okoliša izdana od Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva ili Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (IPPC Direktiva) izdano od Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva	
21.	Rješenje o odobrenju objekata izdano od Uprave za veterinarstvo MPRRR	
22.	Rješenje o brisanju iz registra odobrenih objekata izdano od Uprave za veterinarstvo MPRRR-a Potrebno za sektor mesa i mlijeka	
23.	Potvrda o ispunjavanju EU standarda iz područja javnog zdravstva i biljnog zdravstva izdana od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi Potrebno za sektore voća, povrća i vina	

Nakon što isplati IPARD sredstva na račun korisnika (isplate u gotovini nisu dozvoljene), APPRRR će izdati Potvrdu o završenom ulaganju. Korisnik ostaje dužan uvažavati sve obveze i odredbe iz IPARD Ugovora u razdoblju od pet (5) godina od datuma konačne isplate, navedenog u Potvrdi o završenom ulaganju.

Detaljnije informacije o obvezama korisnika nakon isplate odnosno primitka IPARD sredstava, navedene su u Pravilniku, u članku 48., stavak 6 i 7.

6.6 Kontrola na terenu

Kontrola na terenu provodi se prije ugovaranja, prije isplate i tijekom petogodišnjeg razdoblja nakon izvršenog konačnog plaćanja (kako je navedeno u Potvrdi o završenom ulaganju). Osim ovih redovnih kontrola, kontrole na terenu mogu se obavljati i u bilo kojem trenutku za vrijeme trajanja investicije.

Kontrolu na terenu provode službenici APPRRR-a, tj. djelatnici Sektora za kontrolu na terenu - Odjel za kontrolu mjera strukturne potpore (u daljnjem tekstu: kontrolori). Osim kontrolora kontrolu na terenu svakog IPARD projekta mogu obavljati i djelatnici Sektora za unutarnju

reviziju APPRRR-a, službenici Nacionalnog fonda, revizori Agencije za reviziju sustava provedbe programa Europske unije, te predstavnici EU-a (revizori Europske komisije, predstavnici Europskog revizorskog suda, Europskog ureda za suzbijanje prijevара i sl).

Osobe nad kojima se provodi kontrola obvezne su pripremiti sve potrebne podatke i materijale za provedbu kontrole na terenu. U slučaju da korisnik ne dozvoli ili spriječi kontrolu na terenu, ili da na bilo koji drugi način utječe na rad kontrolora, njegova/njezina prijava/Zahtjev za isplatu neće biti odobren. Djelatnici koji provode kontrolu na terenu imat će pristup svoj dokumentaciji vezano uz ulaganje sufinancirano sredstvima IPARD programa, tijekom svih kontrola koje se provode prije ugovaranja, prije isplate i kroz petogodišnje razdoblje nakon izvršene isplate korisniku.

Za vrijeme kontrole na terenu kontrolori mogu provjeravati poljoprivredno zemljište, nasade, stoku, poslovni i proizvodni prostor, objekte, uređaje i robu, kao i poslovnu dokumentaciju podnositelja prijave/korisnika IPARD programa. Kontrolori mogu provjeriti i dokumentaciju podnositelja prijave/korisnika koja se odnosi na ta prava, provjeriti njegove/njezine poslovne knjige i dokumente kao što su fakture i računi, popisi, dokumentacija o prihvatljivosti, potvrde plaćanja, popisi jamstava/garantni listovi, odluke/rješenja, ugovori, potvrde, podaci o korištenom materijalu i izvršenim radovima, kao i bankovna izvješća koja posjeduje korisnik i osobe povezane s njim. Inspektori mogu provjeriti i podatke na računalima, opremu, preradu i proizvodnju, pakiranje, otpremu i skladištenje. Ukratko, kontrolori mogu provjeriti sve podatke koji se odnose na narav, količinu i kakvoću roba i usluga, napredak poslovanja i načine na koje se koriste završena ulaganja, mogu provoditi kontrolu nad planskom i tehničkom dokumentacijom koja se odnosi na ulaganje, provjeriti računovodstvene podatke i dokumente, kao i financijske i tehničke podatke subvencioniranih projekata. Oni izvještavaju nadležna tijela i traže provođenje određenih postupaka za čiju provedbu nisu ovlašteni. Zaduženi su i za prikupljanje podataka i informacija od mjerodavnih osoba, svjedoka, stručnjaka i drugih osoba, ako je to potrebno za adekvatno obavljanje kontrole.

Kontrolori mogu najaviti kontrolu 48 sati unaprijed, pod uvjetom da ciljevi i svrha kontrole na terenu nisu ugroženi prethodnom najavom. U slučaju kada je podnositelj prijave/korisnik obavješten o kontroli na terenu i o nužnoj nazočnosti treće osobe (računovođa, nadzorni inženjer, obavljač građevinskih radova), ovisno o ulaganju i fazi kontrole, podnositelj prijave/korisnik je obavezan osigurati njihovo prisustvo. U slučaju da se kontrola obavlja na više lokacija, kontrolori, dok se pripremaju za kontrolu, mogu tražiti od podnositelja prijave/korisnika podatke o udaljenosti tih lokacija (u slučaju da sjedište korisnika i mjesto ulaganja nisu na istoj lokaciji).

Ako podnositelj prijave/korisnik ne vodi sam svoje poslovne knjige, preporuča se da knjigovođa bude nazočan tijekom kontrole na terenu jer se velik dio provjera odnosi na kontrolu knjigovodstvene dokumentacije.

Isto tako, sve fizičke i pravne osobe, kao i osobe koje su s korisnikom povezane kroz predmetno ulaganje, također podliježu kontroli i obvezne su omogućiti provedbu kontrole na terenu, pružiti potrebne podatke i obavijesti te osigurati uvjete za nesmetan rad kontrolora.

Tijekom provođenja kontrole kontrolori su dužni pokazati korisniku svoj identifikacijski dokument.

6.6.1 Dokumenti potrebni za kontrolu na terenu

br	NAZIV DOKUMENTA	PRIJE UGOVARA NJA	PRIJE PLAĆANJA	EX POST
1	Registar trgovačkog suda ili Obrtni registar			+

2	Knjiga dioničara / knjiga poslovnih udjela			+
3	Glavni projekt	+	+	+
4	Tehnološki projekt i zapisnik o primopredaji izgrađenog objekta i / ili ugrađene opreme		+	+
5	Knjiga ulaznih računa (UR-a)	+	+	+
6	Knjiga izlaznih računa (IR-a)	+	+	+
7	Popis dugotrajne imovine (PDI)	+	+	+
8	Kartica konta dobavljača-kupaca / knjiga primitaka-izdataka	+	+	+
9	Ugovori s odabranim dobavljačima / izvođačima		+	+
10	Kartica konta prihoda od refundacija, dotacija, subvencija, milodara i drugih nadoknada	+	+	+
11	Građevinski dnevnik / Građevinska knjiga		+	+
12	Dokumenti o kvaliteti instaliranog materijala		+	+
13	Zapisnici o primopredaji		+	+
14	Dokument o osposobljenosti djelatnika za rad s ugrađenom opremom		+	+
15	Rješenje o odobrenju izdano od Uprave za veterinarstvo MPRRR-a			+
16	Potvrda o ispunjavanju EU standarda iz područja javnog zdravstva i biljnog zdravstva za djelatnost koju obavlja izdana od Uprave za sanitarnu inspekciju			+
17	Potvrda o ispunjavanju EU standarda zaštite okoliša, izdana od MZOPUG-a			+
18	Izvešće o primjeni propisa iz područja zaštite na radu izdano od Državnog inspektorata			+

7. PRAVA I OBVEZE KORISNIKA

Potpisivanjem IPARD Ugovora korisnik stječe određena prava i obvezuje se ispuniti određene obveze kako bi zadržao prava na ugovorena sredstva. Obveze korisnika u IPARD programu definirane su Pravilnikom, te IPARD Ugovorom kojeg korisnik zaključuje s APPRRR-om. Ta prava i obveze ukratko su obrazloženi u sljedećim pod-poglavljima.

7.1 Zadovoljavanje minimalnih standarda vezano uz zaštitu okoliša, javno zdravstvo, dobrobit životinja, zdravlje životinja, zaštitu bilja i sigurnost na radu

Prilikom planiranja ulaganja podnositelj prijave mora uzeti u obzir uvjet da projekt mora zadovoljavati propisane nacionalne i EU standarde koji se odnose na zaštitu okoliša, javno

zdravstvo, dobrobit životinja i one koji se odnose na zdravlje životinja i zaštitu biljaka. U tu svrhu, podnositelj prijave za IPARD sredstva mora ishoditi od nadležne institucije mišljenje/potvrdu/rješenje (ili drugi relevantni dokument) o ispunjavanju propisanih nacionalnih i EU standarda na spomenutim područjima. U ovom slučaju nadležne institucije su: Državni inspektorat RH, Sanitarna inspekcija MZSS-i, MZOPUG i Uprava za veterinarstvo MPRRR-a. Podnositelj prijave je dužan zatražiti takav relevantni dokument (mišljenje/potvrdu/rješenje) u svakoj fazi izvođenja projekta, kako je navedeno:

- **Prije ugovaranja (prije podnošenja prijave na natječaj)**–mišljenje/potvrdu/rješenje o udovoljavanju minimalnim nacionalnim i EU standardima potrebno je ishoditi od nadležnih tijela. Ovi dokumenti se izdaju na zahtjev podnositelja prijave u fazi pripreme dokumentacije, na temelju postupaka koje provode nadležna tijela.
- **Prije isplate** – rješenje/potvrda o udovoljavanju minimalnim nacionalnim i EU standardima ishodi se u fazi nakon završetka ulaganja, a prije podnošenja Zahtjeva za isplatu. Ove dokumente izdaje nadležno tijelo na zahtjev korisnika, na temelju postupaka koje provode nadležna tijela.
- **U ex-post razdoblju** – u razdoblju od 5 godina nakon konačne isplate završenog ulaganja, mišljenje/potvrdu/rješenje o udovoljavanju nacionalnim i EU standardima izdaju nadležna tijela na zahtjev korisnika, na temelju postupaka koje provode nadležna tijela.

Upute o postupku ishođenja ovih dokumenata nalaze se na internetskoj stranici MPRRR- a i APPRRR-a.

7.2. Upravljanje dokumentacijom

Korisnik IPARD sredstava dužan je čuvati cjelokupnu dokumentaciju vezanu uz ulaganje počevši od dana sklapanja IPARD Ugovora do trenutka isteka petogodišnjeg razdoblja od datuma konačne isplate IPARD sredstava (datum koji se nalazi u Potvrdi o završenom ulaganju). Sva potrebna dokumentacija treba biti dostupna cijelo vrijeme za potrebe kontrola na terenu predstavnicima APPRRR-a, zaposlenicima Ministarstva financija, Agenciji za reviziju sustava provedbe programa Europske Unije, predstavnicima Europske komisije i Europskog revizorskog suda i predstavnicima Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF).

Razdoblje od pet (5) godina može se produžiti za duljinu trajanja bilo kojeg pravnog postupka vezanog uz ulaganje i/ili projekt.

7.3 Promjene ulaganja

Korisnik koji je potpisao IPARD Ugovor s APPRRR-om ne smije promijeniti namjenu niti vrstu ulaganja, niti napraviti promjene koje se odnose na projekt. Promjene nisu dozvoljene od dana sklapanja IPARD Ugovora pa do isteka petogodišnjeg razdoblja od datuma konačne isplate IPARD potpore korisniku.

Međutim, ako se projekt ne može dovršiti bez određenih promjena ili ako bi tražene promjene utjecale na poboljšanje projekta, korisnik je dužan zatražiti odobrenje promjena od APPRRR-a. Mogući razlozi za takve promjene mogu biti: viša sila, prestanak proizvodnje određene robe koja je trebala biti ugrađena, nemogućnost ponuditelja da pruži usluge, nabavi robu ili izvede radove, promjene nastale kao posljedica potrebe za usklađivanjem sa zakonodavstvom, situacija koja se nije mogla predvidjeti u trenutku ugovaranja i uvođenje nove tehnologije koja može poboljšati učinkovitost projekta. Svi ovi razlozi moraju biti potkrijepljeni odgovarajućom dokumentacijom.

U slučaju bilo kakve izmjene u odobrenom projektu/ulaganju (od dana sklapanja IPARD Ugovora s APPRRR-om pa sve do isteka pet (5) godina od datuma konačne isplate IPARD potpore) korisnik je dužan obavijestiti APPRRR u pisanom obliku, uz odgovarajuće pojašnjenje. Korisnik može izvršiti promjenu tek nakon pismenog odobrenja APPRRR-a. Jedina iznimka je u slučaju da se radi o promjeni podataka korisnika (kao što su ime, adresa, OIB, naziv banke i broj žiro računa na koji će biti isplaćena potpora ili ime zastupnika), što korisnik mora prijaviti odmah nakon nastanka promjene, koristeći pritom obrazac "Zahtjev za odobrenje promjena". U tom slučaju APPRRR će automatski, nakon primitika potrebne dokumentacije, izdati Aneks IPARD Ugovora.

Za sve promjene vezane uz Listu izdataka odobrenu(e) ponudu(e) ako je primjenjivo (promjena imena, vrste ili količine opreme, promjena zemlje podrijetla, promjena ponuditelja, promjena u kakvoći/količini radova/materijala u slučaju gradnje ili rekonstrukcije zbog promjena troškovnika) korisnik je dužan poslati APPRRR-u obrazac „Zahtjev za odobrenje promjena“ s objašnjenjem i relevantnom dokumentacijom prije nastanka promjene, ali ne kasnije od **90 kalendarskih dana** prije isteka roka za podnošenje Zahtjeva za isplatu navedenog u IPARD Ugovoru **u slučaju ulaganja u izgradnju/rekonstrukciju**, odnosno ne kasnije od **60 kalendarskih dana** prije isteka roka za podnošenje Zahtjeva za isplatu navedenog u IPARD Ugovoru **u slučaju ulaganja u nabavu opreme**. Korisnik može izvršiti promjenu tek nakon primitka pismenog odobrenja APPRRR-e u obliku Pisma odobrenja i naknadno Aneksa IPARD Ugovora. APPRRR će izdati korisniku Pismo odobrenja u roku od četrdeset pet (45) kalendarskih dana od dana zaprimanja „Zahtjeva za odobrenje promjena" u slučaju tražene promjene koja se odnosi na izgradnju/rekonstrukciju i u roku od trideset (30) kalendarskih dana od dana zaprimanja „Zahtjeva za odobrenje promjena" u slučaju tražene promjene koja se odnosi na nabavu opreme. Za ovakav tip promjene, Aneks IPARD Ugovora može se sklopiti najviše dva (2) puta.

APPRRR zadržava pravo da odbije zahtjev korisnika za promjenama. U tom slučaju, korisnik će primiti Pismo odbijanja za predložene promjene. Svaka promjena koja nije odobrena Aneksom IPARD Ugovora smatrat će se neprihvatljivim troškom i taj iznos će se odbiti od iznosa potpore zaključenog IPARD Ugovorom. Ukoliko promjena, bila ona prijavljena ili ne, mijenja prihvatljivost cijelog projekta, APPRRR zadržava pravo da raskine IPARD Ugovor.

Ni u kojem slučaju korisniku se neće isplatiti sredstva u većem iznosu nego što je navedeno u IPARD Ugovoru.

Tijekom postupka odobravanja sredstava, APPRRR će usporediti izdane račune s podacima navedenim u Aneksu IPARD Ugovora, stavak po stavak, i odobrit će samo prihvatljive i ugovorene stavke. Stavke koji nisu istovjetne onima navedenima u Listi neće biti plaćene, a one koje se pojavljuju u količinama većim nego što je ugovoreno, bit će isplaćene do visine ugovorenih iznosa.

7.4 Promjena prirode vlasništva nad predmetom ulaganja

Korisnik koji je primio IPARD sredstva ne smije promijeniti prirodu vlasništva nad predmetom ulaganja prije isteka petogodišnjeg razdoblja od datuma konačne isplate sredstava navedenog u Potvrdi o završenom ulaganju.

7.5. Označavanje ulaganja u IPARD programu

Sva ulaganja koja su sufinancirana u okviru IPARD programa trebaju uključivati informacije o ulozi, odnosno sufinanciranju od strane EU-a, tj. IPARD programa. Označavanje ulaganja je obveza krajnjeg korisnika i predstavlja doprinos u informiranju šire javnosti o ulozi EU-a u projektu.

Ulaganja unutar IPARD programa moraju biti vidljivo označena pomoću informativne ploče koja sadrži opis ulaganja te slogan i logo Europske unije i Republike Hrvatske.

Korisnik je obvezan nabaviti odgovarajuću informativnu ploču, ovisno o vrsti ulaganja, i postaviti je na mjesto ulaganja u trenutku izdavanja Potvrde o završenom ulaganju. Informativna ploča treba ostati na mjestu ulaganja pet godina od dana konačne isplate sredstava navedenog u Potvrdi o završenom ulaganju.

7.5.1 Ulaganja u izgradnju trajnih građevina

Prilikom ulaganja u izgradnju trajnih građevina potrebno je postaviti trajnu ploču na najvidljivijem dijelu građevine, kao što je glavni ulaz ili pročelje zgrade.

Primjer 1: Trajna ploča (metalna ploča; dimenzija 0,42 x 0,297m) za označavanje ulaganja vezanih uz izgradnju

7.5.2 Ulaganja u rekonstrukciju

Prilikom ulaganja u rekonstrukciju potrebno je postaviti informativnu ploču na najvidljivijem dijelu građevine, kao što su glavni ulaz ili pročelje zgrade.

Primjer 2: Informativna ploča (plastična ploča; dimenzija 0,42 x 0,297m) za označavanje ulaganja vezanih uz rekonstrukciju

7.5.3 Ulaganja u nabavku opreme

Za ulaganja u nabavku opreme korisnik je obvezan postaviti informativnu ploču na glavni ulaz građevine u kojoj je postavljena odgovarajuća oprema koja je sufinancirana IPARD sredstvima.

Primjer 3: Informativna ploča za označavanje ulaganja u nabavku opreme (plastična ploča; dimenzija 0,42 x 0,297m)

Ispunjavanje ovih ugovornih obveza provjeravat će kontrolori u kontrolama na terenu.

7.6 Korištenje drugih izvora financiranja

Projekti koji su sufinancirani iz IPARD programa mogu također biti sufinancirani i iz drugih izvora javne pomoći (međunarodna ili nacionalna pomoć), pod uvjetom da ukupni udio javne pomoći ne prelazi definirani maksimum od 50% ukupnog iznosa prihvatljivih izdataka. Stoga, podnositelj prijave/korisnik mora obavijestiti APPRRR o svim drugim izvorima financiranja projekta koji prijavljuje na IPARD natječaj, da bi se mogao izračunati maksimalni udio moguće potpore iz IPARD programa bez prelaska definiranog maksimalnog udjela javne pomoći.

7.7 Sudjelovanje u informativnim upitnicima

Zajedno s prijavom na natječaj podnositelj treba dostaviti i popunjen Upitnik koji se preuzima s internetske stranice www.mps.hr ili www.apprrr.hr. Ovaj Upitnik služi isključivo kao pomoćno sredstvo kod praćenja provedbe programa i ni na koji način ne utječe na rezultate natječaja za dodjelu sredstava iz IPARD programa. Podnositelj prijave će popunjeni Upitnik poslati zajedno s prijavom na natječaj, ali u odvojenoj koverti s naznakom „Odjel za izvještavanje“. Za slučaj da djelatnici Agencije i/ili Upravne direkcije zatrebaju određene dodatne podatke, Agencija će korisnicima poslati dodatne upitnike/ankete koje će korisnici ispuniti u svrhu prikupljanja pouzdanih povratnih informacija o provedbi IPARD programa i mogućih poboljšanja.

7.8 Dodatne informacije i dokumentacija

APPRRR ima pravo od podnositelja prijave/korisnika tražiti dodatnu dokumentaciju i informacije (koji nisu navedeni u popisu dokumenata koji se prilažu uz prijavu na natječaj ili uz Zahtjev za isplatu), ukoliko su potrebni za provjeru određenih činjenica ili dobivanje dodatnih informacija odnosno objašnjenja u svezi s ulaganjem/projektom.

Za ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju, bez obzira na vrstu ugovora koji je sklopljen s izvođačem radova, korisnik je dužan uz Zahtjev za isplatu dostaviti APPRRR-u račune s okončanom situacijom (izvedene radove i korištene materijale). Također, korisnik je dužan

predočiti knjigu radova kontroli na terenu u svrhu provjere i usporedbe dostavljenih računa. U tu svrhu, korisnik će prilikom sklapanja ugovora s izvođačem radova obvezati izvođača radova na vođenje građevinskog dnevnika i građevinske knjige bez obzira na vrstu ugovora.

Svaku situaciju koja može dovesti do mogućih sukoba interesa između korisnika i uspješnih ponuđača, u periodu od pet (5) godina od datuma konačne isplate navedenog u Potvrdi o završenom ulaganja, korisnik je dužan prijaviti APPRRR-u u pisanom obliku.

7.9 Prava korisnika

Osim spomenutih obveza, korisnik također ima i sljedeća prava:

1. dobiti sredstva nakon uspješno završene procedure,
2. zatražiti određene promjene u projektu nakon potpisivanja IPARD Ugovora,
3. zatražiti informacije glede ulaganja od APPRRR-a,
4. zatražiti identifikacijski dokument zaposlenika APPRRR-a, zaposlenika Ministarstva financija, Agencije za reviziju sustava provedbe programa Europske Unije, predstavnika Europske komisije i Europskog revizorskog suda i predstavnika Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF), koji provode kontrolu na terenu,
5. zatražiti zaštitu svojih prava na sudu,
6. potpisati Izvansudsku nagodbu u slučaju povrata sredstava u ratama,
7. zatražiti od APPRRR-e plaćanje predujma do 20% ukupne vrijednosti odobrenog ulaganja u slučaju da je područje na kojem se nalazi ulaganje koje je predmet IPARD Ugovora zahvatila iznimna prirodna katastrofa.

8. POVRAT SREDSTAVA

IPARD sredstva su namjenska i bespovratna sredstva. Međutim, ako je korisnik postupao protivno odredbama Pravilnika ili IPARD Ugovora zaključenog s APPRRR-om, ili je pravila o korištenju sredstava IPARD programa kršio na bilo koji drugi način, odnosno u slučaju utvrđene nepravilnosti, a postoji financijski učinak što znači da su sredstva potpore korisniku već isplaćena, APPRRR će od korisnika zatražiti povrat sredstava.

APPRRR će zatražiti povrat sredstava putem Odluke o povratu sredstava u kojoj će biti naveden iznos glavnice te iznos ugovorne kazne. Iznos ugovorne kazne iznosi 3% od iznosa glavnice. Ukoliko korisnik ne vrati dug u roku od 15 kalendarskih dana od dana zaprimanja Odluke o povratu sredstava, na iznos duga će se obračunati zakonom propisana zatezna kamata. U slučaju kada se iznos plaćen od strane dužnika ne podudara s ukupnim iznosom duga (glavnica + zatezna kamata), prvo će se zaračunati zatezna kamata, a zatim glavnica. Na preostali iznos glavnice zaračunati će se zatezna kamata računajući od dana djelomičnog povrata do dana povrata duga u cijelosti.

Korisnik od kojeg je zatražen povrat sredstava, ima mogućnost izvijestiti APPRRR i dogovoriti povrat sredstava u ratama. Obavještanje APPRRR-a se treba provesti u pisanom obliku gdje će korisnik navesti svoju odluku o povratu sredstava u ratama i planiranom broju rata. Takav izvještaj korisnik mora dostaviti u APPRRR u roku od petnaest (15) kalendarskih dana od datuma zaprimanja Odluke o povratu sredstava. U roku od tri kalendarska dana od zaprimanja ovakvog izvještaja od strane korisnika, APPRRR će pozvati korisnika da dođe u APPRRR i potpiše Izvansudsku nagodbu. Izvansudska nagodba sklopljena između APPRRR-a i korisnika će omogućiti korisniku vraćanje duga u najviše četiri rate tijekom razdoblja od jedne godine. Krajnji iznos duga bit će uvećan za 4%

ugovorne kamate i u Izvansudskoj nagodbi biti će naveden broj rata vraćanja duga. U Izvansudskoj nagodbi bit će jasno naveden za svaku ratu iznos glavnice, iznos ugovorne kamate, iznos ugovorne kazne i datum dospeljeća uplate.

Ukoliko korisnik ne vrati sredstva do datuma dospeljeća navedenog u Izvansudskoj nagodbi, zaračunat će se zatezna kamata (glavnica, ugovorna kazna i ugovorna kamata) od datuma isteka roka plaćanja do datuma potpunog povrata duga.

APPRRR će zatražiti od korisnika povrat sredstava i u slučaju kada je došlo do administrativne greške koja za posljedicu ima isplatu sredstava korisniku u iznosu većem od ugovorenog ili u slučaju kad je iznos pogrešno uplaćenu roku od 15 kalendarskih dana od dana zaprimanja Odluke o povratu sredstava u slučaju utvrđene administrativne greške. Ukoliko korisnik ne vrati glavnica u navedenom roku APPRRR će od korisnika zatražiti plaćanje zatezne kamate. U slučaju kada se iznos plaćen od strane dužnika ne podudara s ukupnim iznosom duga (glavnica + zatezna kamata), prvo će se zaračunati zatezna kamata, a potom glavnica. Na preostali iznos glavnice će se zaračunati zatezna kamata računajući od dana djelomičnog povrata do dana povrata duga u cijelosti.

Ukoliko korisnik samoinicijativno vrati sredstva u roku od petnaest (15) kalendarskih dana od dana primitka sredstava, neće se primijeniti sankcije. Nakon proteka razdoblja od petnaest (15) kalendarskih dana od dana primitka sredstava, zaračunati će se ugovorna kazna na sljedeći način:

(a) ako korisnik vrati sredstva tijekom prve godine od dana primitka sredstava, zaračunat će se i zatražiti od korisnika ugovorna kazna u iznosu od 1 % od iznosa primljenih sredstava;

(b) ako korisnik vrati sredstva tijekom druge godine od dana primitka sredstava, zaračunat će se i zatražiti od korisnika ugovorna kazna u iznosu od 1.5 % od iznosa primljenih sredstava;

(c) ako korisnik vrati sredstva tijekom treće godine od dana primitka sredstava, zaračunat će se i zatražiti od korisnika ugovorna kazna u iznosu od 2 % od iznosa primljenih sredstava;

(d) ako korisnik vrati sredstva tijekom četvrte godine od dana primitka sredstava, zaračunat će se i zatražiti od korisnika ugovorna kazna u iznosu od 2.5 % od iznosa primljenih sredstava;

(e) ako korisnik vrati sredstva tijekom pete godine od dana primitka sredstava, zaračunat će se i zatražiti od korisnika ugovorna kazna u iznosu od 3 % od iznosa primljenih sredstava;

Ako korisnik ne postupi u skladu s Odlukom o povratu sredstava ili Odluke o povratu sredstava u slučaju utvrđene administrativne greške, APPRRR će zaštitu svojih prava zatražiti sudskim putem Državnog Odvjetništva Republike Hrvatske, zakonskog zastupnika APPRRR-a .

Ako korisnik ne vrati sredstva sukladno izvansudskoj nagodbi (u slučaju kada dužnik ne vrati 2 rate u propisanom roku), APPRRR će zaštitu svojih prava zatražiti sudskim putem Državnog Odvjetništva Republike Hrvatske, zakonskog zastupnika APPRRR-a.

8.1. Crna lista

Korisnik kojemu je izdana Odluka o povratu sredstava ili Obavijest o raskidu IPARD Ugovora zbog utvrđenih nepravilnosti ili sumnje na prijevaru, nalazit će se na „Crnoj listi“ APPRRR-a od dana donošenja Odluke o povratu sredstava ili Obavijesti o raskidu IPARD Ugovora pa sve do isteka roka od jedne (1) godine od dana povrata duga u cijelosti.

„Crna lista“ nalazit će se na oglasnoj ploči APPRRR-a i na službenoj internetskoj stranici APPRRR-a (www.apprrr.hr) i MPRRR-a (www.mps.hr).

Korisnik koji se bude nalazio na „Crnoj listi“ gubi pravo na ostvarenje nacionalne potpore ili potpore EU-a fondova u roku od jedne (1) godine od dana povrata duga u cijelosti.

9. ZAKLJUČAK

Imajući na umu važnost pravovremenog informiranja svih zainteresiranih osoba sa sadržajem, postupcima i obvezama vezano uz primjenu IPARD programa, nadamo se da smo ovim Vodičem omogućili bolje razumijevanje cjelokupnog procesa i pravnih obveza koje se odnose na IPARD potporu, počevši od informacija vezanih uz postupke i obveze tijekom samog procesa – od trenutka objave natječaja, preko samog podnošenja prijave, ugovaranja i isplate pa sve do kontrole na terenu.

Ovaj Vodič za korisnike predstavlja isključivo promotivno-informativni materijal. Pravna osnova za provedbu IPARD programa predstavljena je Pravilnikom o provedbi ove IPARD mjere.

Sve eventualne izmjene ili dopune bit će pravovremeno objavljene na internetskim stranicama MPRRR-a i APPRRR-a.

10. KONTAKT I KORESPONDENCIJA

Više informacija o IPARD programu dostupno je na internetskim stranicama MPRRR-a (www.mps.hr) i APPRRR-a (www.apprrr.hr) gdje je objavljen i cijeli dokument „Hrvatski IPARD program – Plan za poljoprivredu i ruralni razvoj 2007-2013“.

Za sva pitanja ili dodatne informacije vezano uz IPARD program, slobodno se obratite na sljedeće kontakte, bilo telefonskim ili pisanim putem.

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju – IPARD Agencija

Ulica grada Vukovara 269d, 10 000 Zagreb

Tel: (01) 6002-700 (centrala) Fax: (01) 6002-851

Tel. (01) 6002-742 i (01) 6002-744 (Odjel za odnose s javnošću)

e-mail: info@apprrr.hr

ili

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Uprava za ruralni razvoj, Upravna direkcija SAPARD/IPARD programa

Ulica grada Vukovara 78, 10 000 Zagreb

Tel: (01) 6106-947 i (01) 6109-633

Fax: (01) 6106-909

e-mail: ipard@mps.hr

Na internetskoj stranici Ministarstva poljoprivrede (www.mps.hr) i Agencije za plaćanja (www.apprrr.hr), APPRRR će objavljivati natječajne za dodjelu sredstava, Pravilnike o provedbi IPARD programa za akreditirane mjere, Vodiče za korisnike te predloške i obrasce koje će podnosioci prijave/korisnici koristiti.

Osnovne informacije o IPARD programu mogu se dobiti i na sljedećim mjestima:

Hrvatska poljoprivredna komora – područni uredi: www.hrpk.hr

Hrvatska poljoprivredna agencija – županijski uredi: www.hpa.hr

ili

u najbližem regionalnom uredu APPRRR-a u vašoj županiji.